

ERİK AĞACI ÖYKÜ

Temmuz-Ağustos 2023 Yıl:3 Sayı:22

Edebiyat Kültür Ve Sanat Dergisi

Cografya, Tembeller ve Serserilere Özgü Bir Derstir.

(Jose Mauro De Vasconcelos)

- Halil Maraş
- Ahmet Tevfik Karaaslan
- Şahin Tağızade
- Hasan Çelikkol
- Baran Doğu
- Ali ihsan Tarman
- Cemal Karsavran
- Kerime Bistami
- Heybet Akdoğan
- Osman Akyol
- Halis Tamkoç
- Osman Akçay
- Elmas Tunç
- Birgül Altıntaş
- İsmail Türkdoğan
- Sude Yenin
- İsmail Okutan
- Ali Barış Tongur
- Yasemin Kaya
- Emine Peker Şansal
- Kazım Demir
- Hasan Kılıç
- Fatma Türkdoğan
- Teslime Gülsen Nurdoğan

ERİK AĞACI

2 Aylık

Sanat-Edebiyat E Dergisi

Yıl:3 Sayı:22

Temmuz-

Ağustos Sayısı 2023

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Serpil Tuncer

YAYIN KURULU

Serpil Tuncer

Hatice Eğilmez

Fatma Türkdoğan

KAPAK VE GRAFİK TASARIM

Gülse Tunçer

Web Tasarım

Ömer Can Talu

İLETİŞİM

meltemfas@hotmail.com

Yazıların hukuki sorumluluğu yazana aittir.Dergide yayınlansın veya yayınlanmasın eser geri verilmez. Dergideki yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir

İÇİNDEKİLER

Halil Maraş Yapmacık Heyula	2
Ahmet Tevfik Karaaslan Kukla	3
Şahin Tağızade Prelüd	4
Hasan Çelikkol Uzaklarda Bırakıp Her Şeyi	5
Baran Doğu Annemi Özlüyorum	6
Ali İhsan Tarman Kim Olmak İstersin?	7
Cemal Karsavran Kırılısın Kadeh Dil Dudak Meze Olsun	8
Kerime Bistami Bozkırda Çocuk Olmak	9
Heybet Akdoğan İşte Bu Kendi Karanlığımız	10
Osman Akyol Yar	11
Halis Tamkoç Akut Kronik Mülteci Sorunsalı	12
Osman Akçay Papatyalar	13
Elmas Tunç Harca-ma	14
Birgül Altıntaş Bilmiyorum	15
İsmail Türkdoğan On Yedinci Yaş	16
Sude Yenir Dehr tutulması	17
İsmail Okutan Dolunay Ve Yarım Gece	20
Ali Barış Tongur Fırıncı Osman	24
Yasemin Kaya Beyaz Sabun Kokusu	28
Emine Peker Şansal Gri Meleğin Esareti	32
Kazım Demir Kuş Uçtu	34
Hasan Kılıç Kumların Dansı	36
Fatma Türk Doğan Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?	40
Teslime Gülsen Nurdoğan Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?	45

Halil Maraş

Yapmacık Heyula

Kadınlar siyah giyinince kapanacak aynaların gözleri
Bir mezarı sahiplenecek bir mezar taşının bekleyenleri
O taşlardan ki bir sis kaplayacak ışıklı odaları
Sisin içinde bırakacağım alaylı kahkahaları

Bu sis ki güneşe ansızın siyah bir perde indirecek
Bir an ötede bir han yolcuyu sebepsiz sindirecek
Yolcu yorgun ayaklarını uzatacak bulanık suya
Sular çekilince ayaklar başlayacak sorguya

Sonra çölün ortasında açacak binlerce karanfil
O zaman diyeceğim işte nerededir ebabil
Kuşlar ve rüzgar aya doğru umutsuzca süzülecekler
Gölgeler yoksun diye, bilsen ne kadar üzülecekler!

Günahlarını sol eline alınca o mağrur kabadayı
Çılgılığım korkutacak yapmacık heyulayı.

Ahmet Tevfik Karaaslan

Kukla

Yüreğime düşen şarabı bastım yarama
Kokusu keskindi, gözleri kara...
Haykırdım canhıraş duyan olmadı
Yankılandı sesim kendimden bana
Kulağıma okunmuş dünyalık ismim
Vaveyla edip kaderin kalemine düşmüş resmim
Bir kibrit çakılmış kör kandilime
Uzak düşmüş ruhumdan cismim...
Uğraştım çözmeye bağladığı bağları
Biçare kalakaldım hep kilitli kapı

Kırk yardım kılı
Düşündüm durdum
Bulamadım bir çare
İçimdeki derin sızı
Mühürlenmiş defterim erimiş mumla
Kaderin elinde bedenim kukla...
Gördüğüm dünyalık yeter kendi payıma
Yatağım toprak olur
Çiçeklerim arafta
Belli etmez ki rengini
Görünmez adam feleğin çemberi
Herkes göçüp gider amma
Kalır özlerde aşkın incisi

Şahin Tağızade

Prelüd

Sevgilim,
tüm bu karanlığın içinde aydınlığı
görme çabası var ya
umut dedikleri şey bu herhalde.
Bütün bu kalabalığa bak, geçip
giden tüm o gölgelere,
ne kadar anlamsız değil mi ikimizin
birlikte yalnızlığı karşısında?
Düşünüyorum da bir seher vakti ya
da gecenin alacakaranlığında
birlikte yürüdüğümüzde,
kat ettiğimiz mesafe bir uygarlığın
gelişimi ölçüsündeydi.
Fark etmiş miydin biz birlikte
yürürken tüm kalabalıklar
ve gölgeler
birek olguya dönüşüyorlardı
yalnızlığımızı besleyen.
Şimdi birbirimizden uzak iken
karabasan misali üzerimize
yürüyorlar.
Zaten aşk çekilemeyen tüm şeyleri
çekilebilir kıldığı için
değerlidir unutma!
Ve birgün yine bir araya
geldiğimizde
Bir Akdeniz sahilinde birlikte ufka
doğru bakacağız
ait olduğumuz yer olan o sonsuzluk
çizgisine.

Hasan Çelikkol

Uzaklarda Bırakıp Her Şeyi

Bildiğim gittiğindi, kalanların masallarında

Sayfalara dökülen kocaman

Bilinmezlik, herkes suskun

Ölmeye cesaret edilmiyordu

Çekilen her derin nefeste

Devam ediyordu karanlık bahar

Her gün yanıyorduk azar azar

Kabarıyordu meydanlarda ve yüreğimdeki aklar

Sonra kıyıda bir gün, fotoğrafların değdi gözüme

Sırlarına tutunduğum

Kuş işlemeli figürler çoğaldı

Akşamın alacasında mavi

Mavinin görüntüsünde yitik bir şehir

Herkes uyandı

Saçlarında tuzlu esinti, çağırdın beni

Anladım ki geliyorsun gittiğin gibi

Baran Doğu

Annemi Özlüyorum

Merhaba anneciğim derken hayata
ve yaratıma ve sana
Tanıdık yüzlerle başlıyor mutluluk...
Sevgi ve hiç unutmaksızın
Yüreklerdeki müthiş, muazzam
sevgi çocuklara, yanaklarından
öperek al al
Resimler çizilmişçesine umutlu...
Sıcak
Can can, yaşam yaşam yağmurlar
yağar sokaklara, kentin kenarlarına
Sadakat bir duygudur benimle
Bir duam veya bir dileğim, çok
yılların merhametinde ve
Beraber geçen dünya saatlerinde...
Birer sevgilidir onlar
Anlatılamayacak kadar denli benim
düşüncelerim... Toprak sonra
Bir aşk, bir ömür, gözlerim
gözlerine benziyor anne, "ellerim
ellerine ve
öyle yakarlarda..."
Ebedlere dek özleyeceğim seni,
senin güzel yüzünü
Evet, her insan bireyin bir annesi
var evrende
Anneler gibi sevgililer!

Sevgisizlik bir ihanet yaşama ve
emekleri onların...
Yaşmaklar sürse bile seni
düşünüyorum anne, şu an yanında
değilim
Gökyüzünün güzelliğinde doğup, bir
insan olmak erdemli
İçimdeki sevgiyi yücelteceğim, her
gecede, her gündüzde, her mekânda
Bir Tanrı seçimi bu ve yaratılmak,
sonrası bir anneden, bu bir yazgı
Ben senin özünden geldim anne, bu
hasretle dolu böyle ağladım
Bir sevgi, karşılıksız sevgi onlar,
anlamında ve sevgili, aydınlıklar
üzere
Evet, bir yaradılıştan anlatıyorum seni,
teşekkürlerde seni anlatan
Yaşam ve ölüm, analar doğuran,
bakan, büyüten, ağlayan
Anlamlanan mucizelerde oğullar ve
kızlar gelecek yeryüzüne
Ve Tanrı'nın affı gelsin tüm
günahlara...
Sanki bir kutsal değişim anında
doğmak, doğrulmak ve ötesi
Bir düşler gemisindeyim, şimdi ben
gecenin içindeyim...

Ali İhsan Tarman

Kim Olmak İstersin?

Sevmek hayalden bedene
Aşk varlıktan yokluğa sığınırken
Sabır avam da bulunmayan söz
Ben ergen öfkemle ailemi çarmığa
germiştim.
Az önce tozunu tattığım metal zeminin
kanıma karıştığı
Hemen bir bulvarı ezberliyorum
Yüksek binaların Maslak mahallesinde
kümelendiği
Beyaz yakaların teknoloji aşkına
Yeni bir Dünya'yı eğeliyorum.
Zihnim de yoğurulan alım gücü aşkına
Fakirlik gittikçe moda olurken
Annelerin gözünde ölüyorum
İnsan nereden uzaklaşacak olsa ona
inanırım.
Pazılarında yokluk manevrası taşıyan
Âdem ve Havva aşkına biliyorum
Yeni bir eşya kokusu günlerce mutlu
edecek kıvamdayken
Yeniliğin çabuk aşındığı bir zamanı
boğazlıyorum.
Oysa yağmurdan sonra açan güneşin
güzelliği
İlahi tamamlanmayla şahlanır
Ben inanmak kadar mesudum
"Dudakların tamamlanmış bir duyguyu
şımartıyor"

Cemal Karsavran

Kırılısın Kadeh Dil Dudak Meze Olsun

Hani siz şimdi diyeceksiniz ki
Kelimeler dolaşacak dilinize
Şaşıracaksınız ne konuşacağınızı
Durup durup düşünürken bir daha
Eskiden eskiden deyip susacaksınız

Hakkını vermek lazım bu bahsin
Asılırken düşler duyguların ipine
Bir inci tanesi nicedir bulunmayan
Betimlemesi eşi benzeri düş olan
Anın tadını çıkarmak hayalde olsa

Fedakârlıktır bazen az ya da birçok şey
Güven sağlamış inanılmış sevgi varsa
Arzu dilek ve hisler anlamlanmışsa
Tevazu gösterilebilir paylaşımlarda
Ya da daha naif bir dille anlatılır

Hak edilen daha çok şey sunulabilir
Kıskanır Venüs sen aşk olunca
Nesilden nesile söylenir bu rivayet
Daha bahar olmadan açılmış gülün
Efil efil kokusu gelir içerden

Hakikati bilip söylemek gerekirse
Açlığımız hep dostluğa sevgiye aşka
Nasıl anlatılır ki bazen anlamlandıramam
Duble doldurup kadehi sek içmek
Kırılısın kadeh dil dudak meze olsun

Kerime Bistami

Bozkırda Çocuk Olmak

Bozkırın ortasında bir çocuktum
Biraz toprak, biraz gökyüzüydüm
Biraz hasret, biraz umuttum
Bazen uzakları gözleyen nemli bir çift gözdüm

Güneş yakmazdı bizi bozkırda
Ayrılık ateşinin yanında neydi ki güneşin harı
Yağmur damlası düşmese de
Gurbetlik buğusu kaybolmazdı pencerelerden

Topraktı bizim hayatımız
Alın terimiz, ekmeğimiz
Bozkırda tozlu bir çift çarık
Kıymetliydi cilalı kunduradan

Yılkı atlarının arasında koşarken
Kaybettiğimiz uçurtmamızı arardık
Sonsuzluğun mavisinde saklı bir yerde
Bitmeyen hayallerimiz vardı

Dağlar taşır sanırdık yüklerimizi
Ondan bu denli yüksek değiller miydi?..
Meğer ta içimizdeymiş yüklerimiz
Belki bu yüzden kamburdu sırtımız

Kapanmayan yaralarımız vardı
Dinmeyen sızılar, gelmeyen yolcular vardı
Uzaklara yazılan mektuplar
Okunmadan dönen satırlar vardı

Bir bavula sığın hayatlar
Vedasız gidişler
Bir trenin ardında bitmeyen bekleyişler
Ve sabahı olmayan geceler vardı...

Sevgilerimizi yalnızca bozkırı yeşerten
Dosttan öte kardeşliklerimizi
Bir ekmeği paylaşır gibi
Paylaşırdık hüznümüzü, sevinçlerimizi

Bozkır bizdik, dağ bizdik, taş bizdik
Su bizdik, ateş bizdik
Bozkırda yeşeren ağaç,
Açan çiçek bizdik.

Heybet Akdoğan

İşte Bu Kendi Karanlığımız

yarım kalmış mutluluktu
gözlerinde geçmişi aramak
yarım kalmış hüzüdü
bulutlardan sağılan damlalar
yığınak olmuşlardı gözyaşımıza
kirpiklerimizde mayalanan özlemdi

omuzlarımıza yaslanan gölgelerin
bizden alıp götürdükleri
özenip de aldandığımız
dilini anlayınca farkına vardığımız
çürütülmüş aşkların öyküsüydü

tarih sükûnetini bizimle bozarken
havarisiz aşkın ayetleriydik
inana dili koparılmış günahı
eskidendi çok eskidenmiş
kalpleri aşkın yaratılışına amin demiş aşıklar

işte bu kendi karanlığımız
imrenerek bakamadığımız hayat
duvağı açılmamış berdel bir gelin
kızılca kıyametler kopuyor
henüz açılmamış namahrem çehresinde

alışık değiliz biz bu günahlara
göz göze gelince
ar damarı çatlamış göz artıkları
maskelerle süslenmiş yüzler sundu
bakarken aşk sandığımız
birbirimizi hiç göremediğimiz
o iki yabancıya

Osman Akyol

Yar

Yâr

yarda

Kanadı

darda

Uçamaz

Ben

olmadan

Halis Tamkoç

Akut Kronik Mülteci Sorunsalı

zübde-i hülâsa
arızalıyız Abdullah!
hissetmeden yaşama putuna, taş atmış;
kaşını gözünü yarmışız vesselâm
mahallenin delisi olmaya!
mahalle dediysem kabristan dehlizi
kuruyan dalları ağlatmışız
öyle yeşeriyor anca bu pürmiskin.iz,
kaynamış köpürmüş konfor denizi...

çıkarılmışız yine
ilânatin iması öyle
zati hiç değildik ki
asla olmayacağım diyorum deveye
şu mantık dünyasının vatandaşı
hendek deveyi alkışla tebrikte
sağır sultan belgesel telaşında
yabancılık çekişime ilişmeyin
değmeyin onun keyfine
nefesleniyor işte şu damgalı fânilikte
baharın envai çeşidini mevsim diye...
bütün suçlar bizim mi Abdullah!
tek bu ihaleye fesat karışmamışsa da...

sevdiklerimizin gözünde nimbuslar
yağmur buseli bakışlarına
olamadık gölgeden başka

zübde-i hülâsa;
ağır bir sevda bu
şakakla tetik iltisaklığına
horozu da uyandırsak
mı Abdullah
sade güzelliğiyle biricik güncelimiz
yeşil ışıklı ecel
acele göz mü kırpacak
ayakta geziyor yoksa
yoğun bakımda bi hasta
mülteci yollara ve dahi cümle
şile güzergâhına
şifa serp
Sen Allah'ım...
zübde-i hülâsa;
öteki olmuşuz
yük olmuşuz
aynı dili konuşmuyormuşuz
pazar ayinlerine
pagan ritüellerine katılmıyormuşum
tek ülke aynılık cumhuriyetine dünyanın
aykırılık, asilik, anarşilikten yana
ne varsa zerzevat
suçlu bulunmuşum

Osman Akçay

Papatyalar

Seherde esneyip uyanan papatyalar
Her gün sayısız çiy damlasıyla yıkar yüzünü.
Ardından sürmeli altın gözleriyle bakar etrafa,
Bacaklarına dolanan karıncalara baş sallar
İçten bir tonla günaydın der.

Ninemim gizemli şifa kaynağı
Bembeyaz inci dişleriyle boyar ıssız bayırları
Saf, duru ve yalın güzellikte
Dikkat çekici bir gelinlik gibi.
Çimenlerin uğultusuna karışan
Sızdıkça mütevazı kokusu dört bir yana
Şenlikler kurulur, çekirge konserleri eşliğinde.
Ağaçlar, kuşlar, bulutlar bayram eder, doyasıya eğlenir.
Her türlü nobranlık karşısında
Elif gibi dik durur ince sapıyla daima.
Onu yakınında görmek ister
Narin ve hassas gelincik çiçekleri.

Zehirli sarmaşıklar yüreklere dolanırken
Ayakaltında paspas gibi çiğnenir masum papatyalar acımasızca.
Yine de nefret ve şikâyet etmez, intikam düşünmez
Küsüp darılmaz katiyen.
Aksine ruhlardan acıyı uzaklaştırmak için
Elmas, yakut, zümrüt ve safirlerle kaplı
Işıltılı bir kraliçe tacı gibi başa taç olur.

Sevmiyor diye bazen şaka yapsa da
Seviyor diye kulaklara fısıldayıp müjde verir

Elmas Tunç

Harca-ma

Kitaplar biriktirdi, arkadaşlar biriktirdi, güven ve para biriktirdi. Harcadı sonra hepsini.

Birgöl Altıntaş

Bilmiyorum

"Nasılsın?" diyorsun.

"Nasılsın?" diyorsun.

Sorma inan bilmiyorum nasılım,

Biraz hüzünlü, biraz kederli, biraz yorgun, biraz
elemli,

Nasıl bir haldeyim bilmiyorum.

Batan güneşe hüzünleniyorum fakat doğacak
güneşe hevesli,

Karanlığın dibine batıp çıkamamak mı,
korkuyorum,

Yoksa karanlığın zirvesinden sonraki aydınlığın
umudunda mıyım,

Nasılım inan bilmiyorum

Bir çınar ağacı mıyım yoksa bir çalı mı?

Dallarımın budandığını biliyorum,

Kırılan dallarımın acısını mı çekeyim,

Yoksa baharda yeniden canlanacağıma mı
sevineyim,

Nasılım inan bilmiyorum

Fırtınaların, rüzgarların ve şimşeklerin
kasvetinde miyim,

Yoksa yağacak yağmurun bahçemi sulayacağına
mı sevineyim,

Kararan gökyüzünün umutlarımı karartmasına
mı üzüleyim,

Yoksa doğacak yeni günün ışıklarıyla
parlayacağıma mı sevineyim?

Nasılım inan bilmiyorum.

İsmail Türkddoğan

On Yedinci Yaş

Bir sonun başlangıcındayız biz
Ve sen de benim gibi içli
Mutlu günlerimiz susta
Ve o toz pembe dünyamız
Şimdi tanrılar panayırında.

Sen cıvı cıvı on beşli
Bugün on yedinci yaşta
Bir düşündüğünü bir daha düşünmeyen
Birbirini bulmayan savruk saçlarda
Bir hüznün bir küskünlük şimdi
Dalgın bir öğrenci edasında
Sınıfta caddede okulda
Bir garip hâl var on yedinci yaşta.

Gemiler kalkar boş rıhtımlardan
Gemiler süzülür
Kuş yüreği hâllerimize
Met sıtmasına tutulmuş
Denizler gibi dalga dalga.

Bana onu hatırlatan siz
Neredesiniz deniz yosunları
Hani ya kokularınız
Nerede eski zaman kadırgaları
Nerede o kentte unuttuğunuz
kız.

Verin artık sihirli değneğimi
Siz susun imbatlar
Ve siz gamze yüzlü denizler
İstemiyorum yağmurlarınızı.

Akşamla hüznü şimdi sahiller
Bir endişe içinde Poseidon
Bin uluma girdapları pusuda
Ve salık verdiği yerler
İşte Venedik işte Sicilya
Bildiğim tanıdığım
Hani ya deniz kızım nerede?

Sude Yenin

Dehr Tutulması

Atalarımızın zamanında, 'Vakit nakittir.' diye söylediği bu atasözünü, hâlen büyüklerimiz tarafından nasihat edilirken kullanılıyor. Kulağımıza küpe olsun, yaptıklarımızdan ders çıkaralım maksadı ile söylenen bu söz, yıllar geçse de eskimeyecek sanırım

Peki, zamanı bir kalıba koyarak, tarif edebilmemiz mümkün mü? Bence değil. Çünkü, zaman her yerde, herkeste farklı işliyor. Bazen o lahzaya bir insanın göz bebeğinde rastlarız, bazen de sözcüklerin gizeminde keşfederiz. Belki de zamanın serüveni de burada başlıyordur, kim bilir? Saniyeyi, dakikayı, saatleri saydığımız çok an olmuştur hayatımızda. Büyük bir heyecan ile beklediğimiz, kalbimizin maraton koşmuşçasına gümbür gümbür attığı anlar mesela. Bu sınav sonucumuz da olabilir, sevdiğimiz insan ile hayatımızı birleştirirken, 'evet' diye coşkuyla bağırıp, artık tek değil, iki kişi olmamız da. Öyle zamanlarda gün, normaline tezat olarak hızlıca geçmiş gibi gelir; adrenalinden karnımız kasılır, nabzımız kontrolden çıkar sanki. İnsan düşüncelerine nasıl söz geçiremiyorsa, bedenine de geçiremiyor işte.

Duygularımız kendini ele vermese bile, vücut dili bunun tam tersi bir şekilde işliyor. Mutlu olunan, gülünen ve eğlenilen vakitlerin aksi olduğunda da zamanın hiç geçmediğini fark ederiz. Ağır aksak geçen gün yetmiyormuş gibi bir de buna susturamadığımız düşüncelerimiz ve o anki ruh hâlimiz de eklenince işin içinden çıkamaz hâle geliriz. Normal rutinimizde yaptığımız şeyleri yapmak istemeyiz, dünyadan soyutlanırsak ve kimse ile iletişime geçmek istemeyiz. Depresyon battaniyesi, saçımıza yaptığımız bol bir topuz ve buna eşlik eden kahvemiz olur sadece. Elimizi ayağımızı her şeyden çekeriz o anlarda. Kahve, battaniye ve televizyon üçlüsü ile gün geçer gider âdeta. Duygularımızın bize söylediği çok şey var aslında. Televizyonda bir film veyahut da Netflix'te sevdiğimiz bir dizinin yeni çıkan sezonunu izlediğimizde normalde atıştırmalıklarımızı alır ve kuruluruz koltuğumuza. Sürekli elimizden düşürmediğimiz telefonumuzu da koyarız bir köşeye ve bakarız keyfimize. Lâkin yeni toparlamaya başlamışken üstümüze yine bir keyifsizlik çöktüğü zaman, bize iyi gelen şeyi bile yapmak istemeyiz.

Dehr Tutulması

Serotonin ve dopamin gibi mutluluk verici hormonlarımızda azalış söz konusu olduğu zaman, iyi olan ruh hâlimizin yerini sebebini bile bilmediğimiz bir hüznün alır. Tam olarak depresyon da demek istemiyorum, çünkü mutluluk nasıl anlık bir duygu ise, mutsuzluk da o denli bir duygu. Öyle ki insan nasıl bazı tepkilerini kontrol edemeden, aniden gösteriyorsa bu duygular da bir nevi öyle; refleks gibi yani. İkizler burcunun değişkenliğinden mi dersiniz buna, yoksa zamandan insana düşen pay mı, bilmem. Tek bildiğim şey, duyguların da mevsim misali değişken oluşu. Bir tarafımız yazı yaşarken, diğer tarafımız ayazda kalmış gibi buz tutuveriyor. Sonra da güz gibi dağılıyoruz bir anda, ama kalkmasını da biliyoruz ayağa. İnsan her zaman savrulamaz ya? İlkbaharın müjdecisi gibi, içimizdeki çiçekler açıyor bazen de. Fakat nasıl ki bir çiçeği toprağa ektiğimizde, ona gerekli özeni göstermediğimiz zaman bize küserse, içimizdeki çiçekler de tıpkı öyle. Çorak bir toprak gibi verimsiz de kalabilir; capcanlı ve hayatı dolu da yeşertmek de kurutmak da bizim elimizde. Sonunda dört mevsimi yaşadık; nadasa kaldık, toparlandık ve küllerimizden yeniden doğduk.

İnsan ne tam olarak iyi ne de tam olarak kötü. Hangi tarafını bastırıp, hangi tarafını açığa çıkarmak istediğine bağlı. Kefesinde hangi duyguları daha baskın ise onun esiri oluyor ve davranışları da ona göre şekilleniyor. Ama her insan için araf dememiz daha doğru olur bence. İyi veya kötü diye bir sınıflandırma yaparsak eğer, daha sonra yanılmamız da cabası olur çünkü. Yıllarımızı geçirdiğimiz, tanıdığımızı zannettiğimiz insanlar, gün gelince aslında hiç tanıyamamış olduğumuz ve bize yabancı gelen birine dönüşüyor bir anda. "Ya da aslında hep öyleydi," diye geçiriyoruz içimizden ve de son eklememizi yapıyoruz. "Ama ben tanıyamamıştım." Ne kadar acı, değil mi? Şöyle bir süzüyoruz o kişiyi, baştan ayağa tam bir hayâl kırıklığı ile doluyor yüreğimiz, tüm benliğimiz... Tavırları farklı, duruşu farklı ama en önemlisiyse gözünün içine baktığımız zaman güldüğümüz o insan gitmiş, yerine kırk kat el gelmiş sanki. Ne acı...

Dehr Tutulması

Hoş, ayaküstü sohbet ederken tanıdığımız bir insanı da izlerken veya tartarken bile neyi ne kadar doğru söylediğini asla bilemeyiz. Ancak bize gösterdiği kadarını tahmin edebiliriz, onda bile yanılma payımız bir hayli fazla. Tanıdığımızı aslında hiç tanımadığımızı; bir yabancıyı ise gözlem yeteneğimizi zorlasak bile, çözemediğimizi sonradan fark ediyoruz. Pandora'nın Kutusu gibi de diyebiliriz, içindeki başka dışındaki bambaşka. Kutuda tehlikeli bir şey varmış gibi gözükse de orada umut gizleniyor aslında. Gerçekte olanla yansıyan her daim farklı oluyor, bize de buna inanmak ve inanmamak kalıyor. İnsan kalbine mi güvenmeli, yoksa mantığı ile mi hareket etmeli o anlarda? İşte orası tamamen muamma. "Her tercih bir vazgeçişdir." derler ya, bir anda insan o dönemeçte bulur kendini. Mantığını konuşturup, inanmamayı seçeceksen eğer, kalbini de susturmayı bileceksin o zaman. Kalp konuştuğu an, mantık devreden otomatikman çıkar zaten. Kalp ile aklın ezeli savaşı da böylece başlamış olur. O hâlde ne diyelim, hoş geldiniz dehr tutulmasına.

Velhasıl kelimeler, zaman da aslında bir paradokstan ibaret. Dönüp dolaşır, insan kendini başladığı yerde buluyor. Yaprakların rüzgârdan dolayı kendi etrafında dönüşü, bir doğa olayı olan fırtınanın izlediği dairesel hareket... Hayat da bu döngü üzerine kurulu zaten, insan değiştiğini zannetse bile her zaman başlangıç noktasında buluyor kendini. Aklımız dengesini şaşırıp, tutulsa bile, doğa savrulmamıza izin vermeyip, bizi yine ve yeniden sıfır noktasına geri döndürüyor. Başlangıcı olan, lâkin sonu belli olmayan yollarda tökezlemek yerine, kendi yolumuzda ilerlemek dileği ile.

*dehr: zaman, süre.

İsmail Okutan

Dolunay Ve Yarım Gece

Ruhumu kanatan iğneli ve çengelli düşünceler kaynıyordu kafatasımın içinde. Bunlardan kurtulmak ve rahatlamak umuduyla yerimden kalkıp balkona çıktım.

Beynimi derinden sarsan, içimde kasırgalar oluşturan bir düşünce fırtınası esiyordu. Beynimi ve kalbimi, fikirlerimi ve duygularımı birbirine karıştırıyordu. Dolunayın aydınlattığı berrak gökyüzüne bakınca büsbütün yeni düşünceler oluştu. Sessizce doğuyordu içimde yeni fikirler. Aydınlanmış gökyüzünde bulutlar, beyaz bulutlar, bembeyaz bulutlar gördüm. Şimşek çakmış yağmurlu bir günde vadideki güvercinler kadar endişeliydi bulutlar. Dolunay bulutları şerha şerha yarıyor, kendine kadim bir yol açıp ilerliyordu. Hayır, öyle değildi, belki de ay olduğu yerde duruyordu. Aceleci tavırlarından ve hızla yer değiştiren hareketlerinden belli oluyordu bulutların tedirginliği.

Uyku tutmayan gözlerim kızarmış ve nemlenmişti. Gözlerimi ovuştururken gecenin sessizliği beni mest ediyordu. Kurbağalar en güzel şarkılarını söylüyorlardı ve ay çalıyor onların bağrıışlarını.

“Bulutlar,” dedim içimden, gözlerimi, dolunaydan ayırmadan. “Bulutlar, yine dalgalandılar, dolunayı kapatacaklarını zannediyorlar ama mümkün değil, dolunay bu, içlerinden geçip boşluk bulur kendine. Bizim çocukluğumuzdaki gibi nasıl oyun oynayacağını bilir.

Çocukluğumun yurdu olan köyümüzün bulunduğu kuzeye doğru dönüp baktım. Sanki onunla konuşmak istercesine, gözlerimle severcesine, sevinircesine, bakıyordum. Çocukluğumu, anayurdumu ne kadar da çok özlediğimin farkındaydım. “Bizim gece oyunlarımızda dolunay da hep olurdu,” dedim oyun arkadaşlarımla konuşurcasına.

Dolunay Ve Yarım Gece

Havuçla burnu yapılan bir kardan adam gibi görünen bulutların arasından bir görünüp bir kaybolan dolunay saklambaç oynuyor olmalıydı yıldızlarla. Bütün gökyüzünü aydınlatıyordu. Çocukluğumuzda oynadığımız "ay gördüm" oyunu da adını dolunaydan almıştı zaten. Gökyüzünde böyle yıldızlarla saklambaç oynayan kaç gezegen vardır? Bulutlar kâh dolunayı arkasına saklıyor, kâh geri çekilip açığa çıkarıyorlardı. Ayın on dördünde iyice parlayıp her tarafı aydınlatan ay, oyunun sonunda hep kazanan taraf oluyordu. Gökyüzünde görünen yıldız cümbüşü de dolunaya mahkûmdu aslında. Ay olmasa yıldızlar kimle ve nasıl cümbüş yapardı acaba gökyüzünde?

Yarım olsa da bu gecede ay, parlaklığı göz kamaştırıp tüm canlılara umut ışığı oluyordu. Ay, dolunay olduğu zaman gece de yarım gece oluyordu. İlham perilerine kaynaklık ve yataklık ediyor, şairlere ilham kaynağı oluyordu.

İşte böyle balkondan saf ve safiyet haline bürünen gökyüzüne bakarken düşünceli ve hüznü halimle oturuyordum, eğilip sokağın içine baktım, bütün pencerelerin ışıkları sönüktü ama komşularımın sesleri geliyordu; hemen yanı başımda cıvıl cıvıldı, cik cik öterek balkona çırdığı ekmek kırıntılarını almaya gelmişlerdi kuşlar.

Şimdi dolunay görünüyordu ve gece tam kapanmamıştı, yarım gece olarak kalmıştı bu yüzden. Kuşbakışı olarak baktığım Mogan Gölü'nden yansıyan ay ışıkları etrafını büyülüyor, her taraftan dikkatleri topluyordu üzerinde. Bulutlar ne kadar gölgeliyor olsa da kısa zamanda ay yine parlayıp bulutları dağıtıp ortaya çıkıyordu her seferinde.

Dünya ile aralarındaki mesafe milyon uzaklıkta olsa da ay ve güneş tüm katmanlardan süzülerek gelip aydınlatıyorlardı tüm yeryüzünü ve tüm canlıların yüzünü güldürüyorlardı. Bu derin tefekkürden aldığım derin sonuçlarla aydınlanıyordu yüzüm, kazılan kuyudan çıkan pınarla suya doyan toprak gibi sevince gark oluyordu şimdi içim.

Dolunay Ve Yarım Gece

Gözümü göl yüzeyinden kaydırıp tekrar bulutlara ve gökyüzüne yöneldim ama tefekkürüm hâlâ bitmemişti. Sonra ay nasıl ki gökyüzünde bulutlarla, yıldızlarla saklambaç oyunu oynuyorsa yeryüzünde de okyanuslarla ve denizlerle oynuyor, dalga dalga yayıyordu toprağa. "Ya ay olmasaydı?" dedi sonra içimin derinliklerinden gelen bir ses. "Ay olmasaydı ne olurdu biliyor musunuz, deniz kıyılarında su kabarıp dalgalar halinde karaya vurmazdı, gelgitler olmazdı, gece boyu koyu karanlık çökerdi, hayat karanlığın, ayazın, kışın ve soğğun esareti altına girerdi. Her şey körleşip hayat ölürdü." Hilal olmazdı, aylar olmazdı, diye düşündüm. Orucu neye göre, hangi zaman dilimini ölçü alarak bozacaktık. Hangi gezegen gecenin kandili olacaktı? Âşıkların ve şairlerin ilham kaynağı ne olacaktı? Gece yola revan olan kervanlar için hangi ışık aydınlatacaktı yolları? Çocuklar ay gördüm oyunu yerine hangi oyunu onarlardı ay olmasaydı? İnsan fark etmese de güneşten sonra yeryüzünün en önemli hayat kaynağı aydır. İnsanın kendine en yakın bulduğu, o yüzden oraya ayak basıp orada hayat kurmak için hayaller kurduğu, umutlar beslediği tek gezegendir ay.

İnsanın dünyadan sonra bitmek ve tükenmek bilmeyen umutlarla bağlandığı ay, hiçbir şartı olmayan, hiçbir şeye küsmeyen, ışıltılı zarafet ve letafet dolu en sadık, en güzel arkadaşımızdı. Çocukluğumuzda hep içimizi büyüleyen gece arkadaşımızdı ay, belki de yüreğimizin ikiziydi, bizim değil ama çocukluğumuzun çok sıkı, çok sadık bir oyun arkadaşısıydı ay. Şimdi daha iyi anlıyordum bu gerçeği.

Sonra ürkeklikten sevince dönen gözlerimi bulutlardan ve gökyüzünden alıp yeryüzüne döndüm, balkonuma döndüm, kendime geldim tekrar. Belki bazılarının göre fazla duygusalım ama aslında çok duygusal biri değilim ben. Hayal gibi olsa da gerçeklik buydu işte. Ay muhteşem güzellikteydi bu gece ve hülyalarım güç veriyordu. Parlayan ay ışıklarının içinde gece oluşumunu tamamlamayıp yarım gece olarak kalmıştı. Şimdi içimin karanlığına sığınıyordu gece. Bulutların sessizliğini, gecenin kalp atışlarını duyabiliyordum. Üçüncü katta bulunan balkonun altına kadar uzayan ağacın yaprak hışırtısını duyabiliyordum. Gece kuşlarının titreyişini duyabiliyordum. Gölün üzerinde uçan kelebeklerin kanat çırpışını, estirdikleri hafif esintiyi hissedebiliyordum. Dolunayla ve geceyle ve beyaz bulutlarla sessizce konuşabiliyordum.

Dolunay Ve Yarım Gece

Gecenin bu sakin ve sessiz vaktinde şehrin ışıklarına bakarak, derin hayallere dalarak, parlayan göl yüzeyine bakarak, göklere ve bulutların arasına dalıp dalıp çıkıyordum. Çocukluğuma gitmek ve sonunda tekrar dönüp balkonuma avdet etmek muhteşem bir hazdı. Bu duygulardan müthiş lezzetler aldım.

Sonra sessizliği ve sakinliği içime dolan bulutları ürkütmemek, dağıtmamak düşünce ve endişesiyle, temkinli bir adamın edasıyla yerimden kalkıp balkondan çıktım, içeriye girerken kalbimin dinginleştiğini, kanımın durulduğunu hissettim. İçimdeki o fırtınalı ve o kasırgalı rüzgârlar da durmuştu artık. Onların yerine ruhumun abislerinde ve kalbimin derinliklerinde huzur veren hafif bir esinti, ritmik bir hışırtı ve tatlı bir huşu vardı şimdi.

Ali Barış Tongur

Fırıncı Osman

Sabah erken kalkmıştım. Hava, aydınlanmak için gökyüzünden bir işaret bekliyordu sanki. Her gecenin olduğu gibi bu gecenin de sabahı vardı. Ancak gece yaşadığını kimse unutmuyordu. Bu durumda da sabah boşa çıkıyordu. Hatta bazı gecelerde sabah olmasın diye ömründen ömür verecek insanlar da vardı. Örneğin bir gece babasını kaybeden bir adam, sabah babasının doğum tarihini ve gittiği tarihi nasıl yazacağını düşünür, sabah olmasın diye dua ederdi. Olurdu. Sabah yaşamsa, gece ölümdü. Ya da tam tersi.

Evde kahvaltı yapacağım malzemem var mı diye buzdolabına baktım. Buzdolabımı açmam ile kapamam bir oldu. Evvelsi gün yaptığım makarnanın kapağını kapatmayı unutmuşum. Fena bir kokuyu tekrar buzdolabının içine hapis ederek evden çıktım. Köşe başından dönerken dükkânının demirlerini kaldıran Fırıncı Osman amcağı gördüm.

"Poğaçaların taze mi Osman amca?" dedim.

Osman amca küçüklüğümden beri bu fırınıni sahibiydi. Mahallenin tüm ekmekleri Osman amcadan sorulurdu.

"O nasıl soru? Tazesine taze de birazdan pişer. Fırını daha yeni yaktım. Az bekle. Hem senin bu saatte burada ne işin var? Sen genelde bu saatte bilmem kaçınıcı rüyayı görürsün." dedi.

Haklıydı, erken kalkmayı bir türlü huy edinmemiştim.

"Bugün canım böyle istedi." dedim.

"İyi bakalım. Ben elli senedir erken kalkıyorum, keşke senin gibi canımın istediğine göre hareket edebilsem." dedi.

Osman amcanın yüzünde elli senenin yorgunluğu vardı. Erken kalkan yol alırdı ama Osman amcanın dükkânı evinin altındaydı.

"Ben senin derdini biliyorum, oğlum. Bırak o işi, o berduştan sana öykü çıkmaz. Beni yaz işte. Başlık da belli, Fırıncı Osman." dedi.

"Kimse Fırıncı Osman'ın öyküsünü okumaz. Sen çok düz adamsın." dedim.

"Düz adam ne demek be? Oldu olacak bütün berduşları öyküne topla, bizim gibi işinde gücünde olan insanları yazma. Pehl! Bu öykü dediğin meret buysa, çok da matah bir şey değilmiş." dedi.

"Şaka yapıyorum Osman amca. Seni de yazacağım, başlığa da poğaçayı bir türlü yetiştirmeyen ihtiyar fırıncı yazacağım." dedim.

"Geç dalganı geç, ben elli yıldır insanların karnını doyuruyorum burada. Ben olmasam aç kalırsınız aç!" dedi. Yüzünde hafif bir gerilme oldu, Osman amcağı kızdırmayı çok seviyordum. Kızınca, daha bir tatlı oluyordu.

"Yahu memlekette bir fırıncı Osman mı kaldı? Osman gider Mehmet gelir." dedim.

Yüzündeki gerilme, mesleğine olan sevgisinden kaynaklı tebessüme dönmüştü.

"Nah gelirl!" dedi. Poğaçalar gelmişti.

"Osman amca ben poğaçaya almaktan vazgeçtim. Sen bana iki ekmek ver en iyisi." dedim.

"Ulan hergele! Sabah sabah benim asabımı bozma, ekmek yok sana, hadi git başka fırından al." dedi.

Fırıncı Osman

"Şimdi sen bana ekmek vermiyorsun öyle mi?" dedim.

"Evet. Yaz bunu, düz adam bana ekmek vermedi diye yaz." dedi.

"Yazmayacağım, seni belediyeye şikâyet edeceğim. Vatandaşa ekmek vermemekten hakkında suç duyurusunda bulunacağım." dedim.

Osman amca ile aramızda ki gerilim gittikçe artması gerekirken, tersine azalüyordu.

"Umurumda değil. Hem onu bırak, kendine şu soruyu sor? Ben ekmek hak edecek ne yaptım de." dedi.

"Osman amca sen ciddi ciddi ekmek vermeyerek öyküye gireceğini düşünüyorsun, hem yarım saat oldu daha bir poğaçayı yetiştiremedin, yazmayacağım seni, inat ettim ben de. Hem ne öyle beylik laflar? Yok ekmek hak edecek ne yaptın? Parası ile değil mi? Yok ne olur beni de öykünde yaz, yalvarırım beni de yaz diyorsun." dedim.

"Ulan! Ben öyle mi dedim, beni yaz mı dedim? Öyle yazma hergele! Bak hele bir yazdığını bir yerde işitirsem, ömür billah sana bayat ekmek veririm, taze ekmeğin tadını unutursun." dedi.

Osman amcaya üstten bir bakış attım. Sonra fırınına incelemeye başladım. Ekmek ve poşet kokuları arasında ufak ama sıcak bir fırındı. Gazete kağıtları da vardı. Bir keresinde Osman amcadan gazete satın almak istemiştim. O da bana,

"Burası gazeteci mi hergele! Git bakkaldan al." demişti. Ben de,

"Bu kadar gazeteyi ne diye burada tutuyorsun o zaman?" demiştim.

"Poşet yerine bazen gazete kâğıdı kullanırsınız, ısı gitmesin diye." demişti.

Fırının içinde bir fırın vardı. Hamur olan ekmekleri orada pişiriyorlardı. Sonra betimlememi kafamda inceledim. Kendime kızdım, içimden "Ulan hayatında fırın görmemiş birisi de senin yazdıklarını yazar! Salak Kafa!" dedim.

Fırıncı Osman

“Ben gidiyorum Osman amca, ekmek de vermedin canın sağ olsun, merak etme, belediyeye şikâyet etmeyeceğim seni, hadi yine şanslısın bir elli yıl daha fırıncılık yapabilirsin.” dedim.

Osman amca hamurların ortasını çizmeye başlamıştı, beni dinlemiyordu bile, zaten ben de biricik Osman amcamı kimselere şikâyet etmezdim. Fırından çıkmak için ayağımı sokak kaldırımına attığım sırada,

“O berduşa gidiyorsun değil mi? diye sordu.

“Evet. Merak ediyorum, acaba ne yaşamış, sen hiç merak etmiyor musun Osman amca?” dedim.

“Ne merak edeceğim Allah’ın berduşunu? Adı üstünde berduş. Sen ne zannediyorsun? Her içki içen adamın başına felaket mi gelmesi gerek? Ya da alkolik olması için bir sebep mi lazım? Belki adam çok zengindi, bütün parasını içkide yedi bitirdi, evli de değildi, çocuğu da yoktu. Adam zevkten berduş oldu. Olamaz mı?” dedi.
“Olabilir, ama...” dedim.

“Aması yok bu işin, sen taze ile bayat ekmeğin arasındaki farkı biliyor musun? diye sordu.

Ayağımı kaldırımdan kaldırıp tekrar fırının içine soktum. Gülerek,

Hem bana ekmek vermiyorsun hem de sözlü yapıyorsun bana. Belediyeye olmasa da kesin fırıncılar odasına şikâyet edeceğim seni. Sen de amma cahil belledin beni Osman amca, taze ekmek tazedir. Bayat ekmek taze olmayandır.” dedim.

“Nah öyledir!” dedi.

İkinci nahında el işareti de yapmıştı. Galiba el fırıncılar odasına şikâyet edeceğimden korkmuştu.

“Biz hamuru açarız, maya koyarız ki ekmekler böylelikle daha yavaş bayatlar. Sonra fırından çıkan sıcak ekmekleri müşterilere satarız. Bir evde, taze olmayan ama yenilebilecek ekmek varsa, ilk o tüketilir. Bayat ekmeği köfteye katarsın, kurutursun, ktır ktır çorbaya atarsın. Tatlı yaparsın. Şimdi burada sorulacak soru var. Diyeceksin ki, yahu bu bayat ekmek bir zamanlar taze değil miydi? Evet ama ekmek çok kısa bir süre taze kalır. Misal veriyorum, ekmek fırından çıktı, ben sattım. O andan itibaren bayatlamaya başlar. İnsan da böyledir. Doğarken tazeciktir. Doğduğu andan itibaren bayatlamaya başlar. Küfleninceye kadar da yaşar. Doğum ile gideceğimiz yere kadarda bayat bir hayat geçirir işte. İnsanların ekmeği bu kadar kutsallaştırması bundandır, istemsizce kendilerini ekmek yerine koyarlar.” dedi.

Fırıncı Osman

Şaşkınlığımı gizledim. Ekmek ile hayat benzetmesine gerçekten hayran kalmıştım. Hayatı boyunca evden işe giden, yaptığı işte de fiziksel ve zihinsel bir gereksinime ihtiyaç duymayan bir adam bunları hangi ara düşünmüştü?

"Merak ettin değil mi? Bu adam bunları nereden uydurdu diye. Hatta şunu da düşünmüş olabilirsin; "Osman amca keşke berduş bir fırıncı olsaydı da bu dediklerini yazsaydım." diye. Ben bunları düşünmedim oğlum. Ben bunları her gün yaşıyorum. Sen hiç evine ekmek götüremeyen bir baba gördün mü? Ben gördüm. Çocuğu ile ortada kalan dul kadınlar gelir, askıdan ekmek alır. Onların yüzündeki ifadeyi gördün mü? Ben gördüm. Sen hiç ekmeğe muhtaç olan yaşlı amcaı gördün mü? Ben gördüm. Ben bu gözlerimle, insanların nasıl yavaş yavaş bayatladığını gördüm, görüyorum. Sen var git, berduşu yaz."

Dükkândan çıktım. Osman amca ile bir an bakiştık. Utanmıştım.

Aşağıya doğru yürürken berduş adamı gördüm. Oradaydı. Şarap içiyordu. Göz göze geldik.

"Bir şarap parası ver be ağabeyciğim." dedi.

Şarap parası verdim, yürümeye devam ettim. Osman amca haklıydı. Düz insan yoktu. Sadece insanlara nasıl bakacağını bilemeyen diğer insanlar vardı. Osman amca ekmekten şarap yapmıştı. Hava da aniden aydınlanmıştı.

Yasemin Kaya

Beyaz Sabun Kokusu

"Annem öldü." Bir evladın ağzından çıkacak en acıklı sözlerden birisi bu, annenin de evladın da yaşı kaç olursa olsun. Annemin ölümünün yüreğimdeki ağırlığını konuşmak için beni teselli etsin diye etrafta annemi aradım. Bu, benden çıkan gene bana dönen zehirli bir ok gibi oldu, yaram daha da derinleşti, ruhum yalnızlık uçurumundan aşağıya düştü, incecik bir dala tutundu kaldı. Dünyaya altı çocuk getiren, altı kere hayat veren, altı başka dünya kuran annem, son bir derin nefesle dünyayı bıraktı gitti. Her şey bir oyun olsaydı kendi canından başka altı canı daha vardı ama gerçekte oyun farklıydı. Bu oyunda sobelenince yedek canlar işe yaramıyordu.

Annemin vefatından bir süre sonra kardeşim, annemin özel eşyalarının olduğu sandığı bana getirdi, bıraktı. Ceviz ağacından gövdesiyle alelade, dümdüz, öyle oyması falan olmayan bir sandık. Evlenirken alınan birkaç çeyiz eşyasından biri, muhtemelen en değerlisi. En değerlisi olmalı ki çocukken ona yanaşmamızın, elimizi sürmemizin bile yasak olduğunu dün gibi hatırlıyorum. Annemin evde olmadığı zamanlarda gizlice açıp içindekilere bakmışlığım da vardı. Bir çocuğun ilgisini çekecek hiçbir şey olmamalı ki bu yasak çiğnemelerim iki defayı geçmemişti. Kira evlerinde dolaşa dolaşa yaralı bereli gövdesiyle, bir zamanlar gövdeye bitişik olduğu arkasındaki paslı demir menteşelerden anlaşılan ayırık kapağıyla üstelik kilidi de kırık bir sandık. Evin müsait bir köşesine koyduktan sonra günlerce o köşeye doğru bakamadım bile. Sanki sandık o köşede annem olmuştu, beni sessizce izliyordu. Her baktığımda kalbimden derin bir "off" gözlerimden dolu damlalar dökülüyordu.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum, her yara kabuk tutmaya, her hastalık iyileşmeye mecbur. Bu, eşyanın tabiatında var. Hiçbir acı ilk günkü haliyle kalmıyor, hiçbir sevinç sonsuz olmuyor, insan her hâle, her zamana alışıyor, uyum sağlıyor. Galiba içimizdeki en güçlü güdü, yaşama güdüsü. Başımıza ne gelirse gelsin, kaldığımız yerden yeniden başlama yetisine sahibiz. Sanki o acı günler hiç olmamış gibi, sanki hiç yıkılmamışız gibi yeniden hayat savaşı cephesinde yerimizi alıyor, mücadeleye devam ediyoruz. Evde yalnızdım, ellerim titreye titreye ceviz sandığın başına geçtim, zaten seyyar duran kapağı alıp yana koyduktan sonra içindekilere bakmaya başladım. Yarı yarıya boştu sandık. İçinde üç beş tane, renkli, küçük hurç vardı. Yaşlı kadın, zaten bir şey olmasını beklediğim de yoktu. Babam öldükten sonra her birimizde zaman zaman kalsa da asıl yerini benim bir yaş küçüğüm olan erkek kardeşim olarak belirlemişti, onda ev sahibi, bizde misafir kabul ediyordu kendisini. Anadolu kadınlarını bilirsiniz, kaç kez "Gel, benimle kal devamlı, benim ve çocukların sana ihtiyacımız var." dediysem de ezberlediği

Beyaz Sabun Kokusu

doğrularından şaşmamış, "Oğlunu bıraktı da kızında kaldı, dedirtmem kimseye, gelirim giderim, aylarca kalırım ama asıl yerim oğlumun evi." demişti. Ve en son morgda biten hastane serüvenine onun evinden geçmişti. İlk hurçta rengârenk oyalı yazmaları vardı. Bazıları günlük kullandığı, bazıları özel günlerde, misafirlikte örttüğü anne kokan yazmalar, başörtüler, eşarplar. Diğer bir hurçtan patikler, kullanılmamış çamaşırlar çıktı. Muhtemelen kendisine hediye gelen eşyalar, çünkü hepsi yepyeni, kullanılmadığı belli. Başka bir hurçtan ördüğü banyo lifleri çıktı. Annem çok güzel lif örerdi, son yirmi yılda gelinlerine, torunlarına, etrafta evlenecek akraba kızlarına yüzlerce lif örmüştü. Eli boş kaldığında kendisini kötü hissettiğini söyleyip renk renk model model lifler örüyordu, bunlar dağıtmadıklarıydı. Bir başka hurçtan çantası, cüzdanı, tarağı, el aynası vesaire çıktı. Başka bir hurçtaki kutudan takıları çıktı, imitasyon yüzükler, bilezikler, kolyeler... Son yıllarda, bu dar çevrede dedikodu konusu olacak kadar takan takıştıran, süslü bir kadın olmuştu. "Anacığım, hiç kimseye aldırma, istediğin şekilde süslen, giyin, tak takıştır." diyerek en büyük destekçisi ben olmuşum.

İkinci Dünya Harbi'nin yokluk yıllarında doğan, büyüyen bu nesil kadınlar, kadın ruhunu okşayan her şeye hasret büyümüşlerdi; istedikleri hiçbir renge, hiçbir ışıltıya, hiçbir parlaklığa ne baba evinde ne koca evinde ulaşmışlar; içlerindeki ukde ile bu yıllara gelmişlerdi. Bazen televizyonda süslü kadınları gördükçe; "Bak, bu benden bile yaşlı, nasıl süslenmiş, kolyesine, yüzüklerine bak." derken belki toplumun onaylamadığı kendini, kendi onaylamaya çalışıyor; içindeki "Bu yaşta bu süs ne, ayıp." diyen müsamahasız çoğunluğun sesini susturuyordu.

Bütün hurçlara baktım, bitirdim, hepsinin içinden diğer eşyaların dışında aynı şey çıktı: Beyaz sabun kalıpları. Bildiğimiz beyaz, üzerinde kazınmış gibi duran yazısıyla Hacı Şakir markalı sabunlar. Kim bilir ne zaman koyulmuştu buraya, her türlü kötü kokuya, neme, böceğe karşı önlem olarak. Birisini alıp derin derin kokladım, ta ruhuma nüfuz ettirircesine o kokuyu içime çektim.

Bilim insanları insanların güçlü bir koku hafızaları olduğunu söyler. İşitme ve görme duyusunun yanında koku duyumuz, kalıcı ve gerçek bilgileri hatırlatma gücüne sahipmiş, bir koku hafızada birçok anıyı canlandırabilirmiş. Ben de o sabun kokusuyla birden zaman ve mekân değiştirdim sanki. Beyaz sabun kokusu beni bebek deneceğim bir yaşa götürdü, kalabalık bir akraba grubuyla hamama gitmişiz, benden üç yaş büyük kuzenimle beni yıkayıp elimize yiyecek bir şeyler tutuşturarak bekleme odasına koymuşlar, üzerimizdeki kalın hırkalar ve başımızdaki örgü berelerden bir kış günü olduğunu çıkarıyorum. Hamamın havası buram buram sabun kokuyor, çizgili hamam peştemaliyle bedenleri yarı örtük kadınlar ortalıkta dolaşıyor, hamamın yıkanma kısmının ağır kapısı her açıldıkça, esatiri bir canavarın ağzından

Beyaz Sabun Kokusu

çıkan dumanlar gibi soğuk bekleme salonuna buharlar hücum ediyor. Hamamda ovularak temizlenen bedenim gibi ruhum da tertemiz ve mutlu.

Hafızam sonra daha farklı bir zamana çekti beni, anneannemin evindeyim. Üstündeki is kaplı büyük kazanda fokur fokur kaynayan su ile alevli tandır ve ben tandır evinin diğer köşesindeki betondan bir ayaklık yükseltiyle yapılmış dörtgen yıkanma yerindeyim, yengem saçlarıma sürdüğü sabunla köpüklere boğduğu bedenimi yıkıyor. Sıcacık ve mutluyum. Herkesin yıkanıp paklandığı banyo sonrası aynı yerde anneannem tandırın başında yemek yapıyor, iki yengem, biraz ileride bol köpüklü iki leğenin başına oturmuş ev ahalisinin çamaşırlarını yıkıyorlar, bazı çıkmayan lekeler sürülmek için beyaz sabun leğenden leğene gidip geliyor. Yengemin birisi hem çamaşır çitiliyor hem de hüznü sesleriyle türkü söylüyor: "Karadır kaşların ferman yazdırır. / Bu aşk beni diyar diyar gezdirir. / Lokman hekim gelse yaram azdırır. / Yaramı sarmaya yâr kendi gelsin." Sesin güzel enerjisiyle huzurluyum. Büyük bir ailenin parçası olmakla güçlüyüm.

Sonra annemin kira evlerinin, bir türlü ısıtamadığı banyolarında üşüyerek beni ve kardeşlerimi yıkadığı zamanlar canlandı hafızamda. Her pazar günü okula hazırlık olarak sırayla bizi yıkar, sadece bir odada yanan sobanın etrafına dizerdi, hepimiz sabun kokardık. Banyo sonrası bir de çamaşır yıkama faslı olduysa ertesi güne yetiyecek kıyafetler soba borusuna takılı kurutma teline asılır, çamaşırlardan damlayan sular sobanın üzerinde cızırtılı bir müzik oluştururdu. Güven ve sevgi doluyum.

Sonra yatılı lise yıllarının banyo günleri canlandı. Yatakhane tuvaletlerinin hemen yanındaki uzun banyo, yan yana dizilmiş kurnalarda yıkanan öğrencilerden yayılan buhar ve sabun kokusu, göz gözü görmeyecek şekilde içeride kesif bir sis var. Bu, birbirinden utanan kızların işini kolaylaştırıyor. Temiz ve kalabalıkta yalnızım.

Beyaz sabun kokusu ne zaman hayatımızdan çıkıp gitti bilmiyorum. Elektrikli şofben ya da doğalgazla ısıtılan banyolarla beraber beyaz sabun kullanmayı da bıraktık sanıyorum. Rengârenk gül, lavanta kokulu sabunlar ve hemen sonrasında duş jelleri en sevdiğimiz olarak hayatımızda yerini aldı. Zaten banyo yapmanın adı da duş almaya evrildi. Köpük köpük, keseli, lifli uzun banyo saatleri yerini kısacık duş dakikalarına verdi. Hayatın hızı bunu gerektiriyordu muhakkak. Biz beyaz sabunu unuttuk böylece, unuttuğumuz birçok güzellik gibi. Nasıl artık çekirdek ailelerde anneanneler, babaanneler sadece bayramlarda eli öpülmek için hatırlanan; kendilerinden önce ölen kocalarından kalan dairelerinde, köy evlerinde tek başına yaşayarak

Beyaz Sabun Kokusu

ömrünü tamamlayan değersiz kişiler olduysa beyaz sabun da onlarla aynı kaderi paylaştı. Atasözündeki "Can gövdeye mülk değil. Adam adama yük değil." mesajını alamadan ömrümüzü sonsuz, en yakınımızı yük olarak algıladık; bir tabak yemeği, bir dilim ekmeği paylaşmayı zül gördük. Üstelik çamaşırımızı, bulaşığımızı yıkayan; evimizi süpüren akıllı makinelerimiz olduğu halde. Ev işlerinden artırdığımız zamanı ise cep telefonlarımızdan eski hayatı anlatan fotoğrafları, videoları beğenerek; onlara hasret dolu, içli yorumlar yaparak doldurduk.

Keşke sabun kokulu günlere, annemin elleriyle santim santim şekil ve emek verdiği o yuvaya geri dönebilsem, geçmiş günleri şimdiki aklımla ve gönlümle tekrar yaşayabilsem.

Kızım söyledi; Karşıdaki markette beyaz sabun kokulu çok amaçlı temizlik ürünü varmış, şimdi gidip hemen ondan alacağım. Belki sızlayan yaralarım iyi gelir kokusu.

Emine Peker Şansal

Gri Meleğin Esareti

Griye dönmüş pencere camından yine de gökyüzünün baharı müjdeleyen maviliği çok net seçiliyordu. Kokusunu içine çekmeden seyrinin doyusuya tadını çıkardı Murat. Elindeki kitabı dönüp yatağa bıraktığında bile halen dudaklarında ki tebessümün farkındaydı. "Bahar işte." dedi kendi kendine "Yedi duvar ardında da olsan gelip seni bulur, gönlünü çocuklar gibi şenlendirir."

Yaşamak için gereken ihtiyaçlarını minimuma indirmişti Murat, az yer, az uyur, az konuşurdu. Bunda yemeklerin çok kötü, yatağın yağmur yemiş bir patika gibi çukurlaşmış, insanların ise anlamsız varlıklarının katkısı büyüktü. Geldi geçti yine köşesine Murat, çok az da olsa gri camın ötesinden süzülen kuşları, yaşamı simgeleyen gökyüzünü seyre daldı. İki metre karelik alanda etrafı gözleyerek, eli tetikte volta atan askere takıldı gözleri, hangimiz daha özgürüz diye düşündü. Kafese kapatılan kuş mu daha özgürdür ya da istediği ağacın altında miskinlik yapan kaplumbağa mı? Kocasından eve kapatılan kadın mı daha özgürdür ya da sürekli kafasında ki kuşlarla yaşayan adam mı daha özgürdür? Ne kadar hassas ve ince bir çizgi esaretin özgürlükten ayrılığı. Anlam veremiyordu bazı insanların özgürlüğünün ya da esaretinin, bazılarının dudakları arasında ki vicdan telinde sallanmasına. Her esaretin içinde kocaman bir özgürlüğe tutunmuş, her özgürlüğün içinde bir tutam yakıcı esaret korkusu yok muydu? Küçük mırıltılarla söylendi Murat "Kocaman bir özgürlüğe tutunmuş varsa, bu hayatta esaretin emaresi niçindir, bir tutam korku için midir?" Hep içiyle konuşmasındandı kimseyle pek fazla konuşmayışı Murat'ın.

Kafasında milyonlarca cümle birbirini kovalarken, binlerce düşünce aralanan kapıdan dışarı çıkmak için itişirken nasıl dış dünyayla iletişim kurabilirdi? Bilmiyordu. Dalgın dalgın gitti yatağına uzandı Murat, düşünmek, fikirlerle halvet olmak yormuştu onu. Gözleri üst ranzanın alt tarafına kim bilir hangi zamanlarda kimler tarafından yazılmış bir sürü cümleye takıldı. 'Kuşlar kadar özgür,' 'kafesin kapılarını aç,' 'kuşkularım yarınlarım,' 'neredesin meleğim?' 'özgürüz ikimiz de uç uçabildiğin kadar.' Bilmem kaçınıcı okuyuşudur. Sıkıldı Murat kalktı, kaderdaşlarının arasına karışıp bahçeye çıktı. Sorgusuz sualsiz bir sıkıntı gelip yüreğine oturmuştu yine. Bahçede volta atmaz gider bir kenarda oturur gökyüzüne bakardı. Yine öyle yaptı. Güneş bile ona küsmüştü sanki. Bahçeye çıktı çikalı bir görünüp bir kayboluyordu ve nitekim hepten yitip gri bulutlara yenildi. Hava kapandı, ufak ufak toprağın yaşam kaynağı çiselemeye başladı. Kısa sürede sağanak başladı. Birer ikişer herkes içeriye koşuşturmaya başladı. Murat kalkmadı, kaldıramadılar da yerinden. Saatlerce yağmurun iliklerinde bile yok olmuş hayat tohumuna can vermesini, filizlendirmesini diledi. Kimseyle konuşmayan Murat, çağlayan olmuş, susmamacasına ağlayarak yalvarıyordu kendisini kaldırmaya gelen gardiyanlara. "Ne olur bırakın beni ne olur. Bu yağmur benim özgürlüğümü biliyorum, hissediyorum, geldi beyaz kanatlı özgürlük meleğim, açtı kafesin kapısını çağırıyor beni bırakın gideyim, bırakın sonsuzluğuma uçayım." diyordu.

Gri Meleğin Esareti

Nice sonra içeriye karga tulumba taşıyabildiler. Sabaha kadar ateşler içinde yatan Murat, "Geldi beyaz kanatlı meleğim, bırakın beni." diyerek sayıklayıp durdu. Revire kaldırılan Murat, on yedi gün sonra beyaz kanatlı meleğinin kanatlarına tutunarak bu dünyadan el etek çekti. Gri bulutlu bir günde kimsesizler mezarlığına gömülen Murat'ın yatağında artık yeni bir mahkûm var.

Gözleri üst ranzanın altındaki yazılara takılan mahkûm içerdekilere sordu: "Bu yatağın sahibi kimdi, neler yazmış böyle? Hem de kırmızı mı ne renk kalem bu böyle anlamadım." dedi. Koğuşu bir hüznün sardı, kimse konuşmadı. Neden sonra biri çıkıp; "O Murat abinin yatağıydı o yazıları da kalemlerle değil kanıyla yazdı. Parmağına çizikler atar, akan kanıyla yazardı. Kimseyle konuşmaz hep gökyüzüne bakardı, ta ki kanatlı meleği gelip onu alana kadar." Yıllarca gizli kalmış bir suç ihbar ediyormuş gibi suçlu suçlu konuşmaya başladı yeni mahkûm. "Burada melek yazıyor, kim bu melek?" "Murat abinin kuruntuları yüzünden eve kapattığı, deli gibi âşık olduğu karısıdır Melek. Ne dese ikna edememiş, kuruntularından kurtaramamış Murat abiyi karısı. Ve bir gün Murat abi işten geldiğinde fırıncının genç çırağıyla kapıda konuşurken bulmuş Melek'i. Yediği otuz iki yıl hükmün yirmi bir yılını bu ranzada parmağındaki kanla Meleğine olan yakarışlarını yazdı, pişmanlığını anlattı Murat abi.

Gri bulutların esir aldığı, hüznün kekre tadının her zerreye sirayet ettiği tatsız günler hiç eksilmedi velhasıl. "Geldi beyaz kanatlı Melek'im." sesleri uğultulu bir sessizlikle mahpushanenin tüm duvarlarında her an gezinirdi çünkü...

Kazım Demir

Kuş Uçtu

"Ayntab ey! Aşkımın imkânsız şehri, dök üstüme acıyı ve şehveti, dindir yüreğimin fırtınasını."

Kazanar Nazaretya Konağı'na giden yolun başında, Kayacık kapısının önünde beklerdim Eleni'yi. Her gün yatsı ezanında buluşurduk. Gülümseyerek bana gelirdi. Onu görünce kendimden geçer, dudaklarımız birleştiğinde beni ateş basardı, onu da bir telaş... Seviştığımız bir sırda, kendi dilimize bile yasaktı. Bu sefer yüzü solgundu. Soluk soluğa kalmış, iyice gerilmişti...

Bir şeylerin ters gittiğini anlamıştım; sırtımdan soğuk terler boşalırken, yüreğimi de bir el mengeneyle sıkıyordu sanki. Her zaman söylediğim sözleri hatırladım.

"Bütün suçumuz günahımız sen Ermeni, ben Müslüman... Bir buse ver yanağından; eğer günahsa boynumun borcu, eğer hayırsa anan baban hayrına." Allah biliyor ki biz birimizi severken, aşkı her şeyin üstünde tutmuştuk. Bu savaşın iyiden yana olmasını dileyerek...

Bir gün sokakta top oynuyorduk. Garabet Amca bize taze fıstık getirmişti, "gelin çocuklar" dedi. Avuç avuç dağıttı, yanında Eleni de vardı.

Garabet Amca bana doğru dönerek,

"Ali gülüm, gel yanıma bakim. Babana söyle, akşama bize çaya gelin..." dedi.

"Sağ ol ağam söylerim."

Sonra Bakkal İbrahim Efendi'ye seslendi:

"Al bakkalım, bu da senin payın. Fazla yorma kendini."

Eleni'nin elini tuttu. "Gülüm, haydi doğru eve."

On iki yaşındaydım. Eleni giderken dönüp bana baktı, gülümsedi. Beraber gülüverdük ikimiz de...

Garabet Amca, "kızım önüne bak düşeceksin," diye azarladı yalancıkıktan.

İbrahim Efendi'nin dükkânından sola dönüp gözden kayboldular.

Nazaretya Konağı'nda rakı sofrası hazırlanmış, mezeler özenle masaya konulmuştu. Garabet Amca ayağa kalkıp babamla tokalaştı.

"Hoş geldin Mehmet Çavuş, hele otur şöyle bir ifadeni alayım."

"Yenilen pehliyan güreşe doymaz Garabet Ağa."

"Haydin bakam er meydanına,"

Tavla oynamaya koyuldular. Eleni, pencerenin çıktısına oturmuş resim çiziyordu. Çok güzel resimler yapardı.

Yanına yaklaşım çizdiklerine baktım.

"Bu kuşlar uçar mı Eleni?" diye sorunca yüzü aydınlandı. Gülümsedi, gözlerimin içine baktı.

"Babam uçtuğunu düşünürsen uçar," dedi.

"Uçmasını istemesen yine de uçar mı?"

Eleni cevap vermeden resim çizmeye devam etti. Ben tekrar babamın yanına döndüm.

Garabet Amca zar atarken kahve fincanına koyar, babamsa avucunda sallardı. Neden böyle yaptıklarını bilmiyordum. Garabet Amca zarları yine fincana koyup salladı.

"Haydi gülüm, şansım açık ola."

"Daha nasıl ola Garabet... Şeytan senden yana bugün."

Kuş Uçtu

"Mehmet Çavuş, hep senden yana olacak değil ya! Biraz da bizden yana olsun gülüm, akıllı adamsın, hep de yenersin beni."

"Bu sefer fena Garabet Ağa'm, bu sefer fena!"

"Persler demiş ki; 'kim ileri görüşlüyse tavlayı da o kazanır.' Yani anlayacağın on defada bir ben kazansam fena olmaz."

Oyunun seyrine kapılmışlardı. Rakı, muhabbeti iyice canlandırmıştı. Kahkahaların ardı kesilmiyordu. Hareketliliğin olduğu yöne kaydı gözlerim. Karşımda Eleni...

Kadınların olduğu odaya geçerken Eleni gülümsedi, resmi gösterdi bana. Bir kuş konmuştu genç bir adamın kalp hizasına, başının üstünde uçan kuşlar vardı. Adam hüzünlüydü. Resimle beraber Eleni de bir kuş gibi uçup gitti. Gecenin sonuna geldik, babam gaz lambasını tutuyordu. Potinlerimi giyip başımı kaldırdığımda Garabet Amca'nın arkasında duran Eleni'nin bana gülümsediğini gördüm...

Vardayan Mektebine gidiyordu Eleni. Önce oradan geçiyormuşum da tesadüfen onu gördüğümü sandı. Zamanla onun için geldiğimi anladı. Beraber yürürdük eve gidene kadar.

Yıllar sonra mektepten ayrıldı. Bir süre yürüyemedik beraber, sonra yatsı vakti Kayacık kapısında buluşmaya başladık. Tenhalarda dolaştık, yanaktan öpmeler dudağa kaydı. Vücutlarımız birleştiğinde ben on yedisindeydim, Eleni de on altısında. Osmanlı çökmek üzereydi, Fransızlar Antep'i işgal ediyordu. Benim yaşımdaki gençler askere alınıyordu. Savaşa karşıydım, insana kıyamazdım, lakin askerlik yolu görüldü bana. Ermeniler ve Türkler arasındaki ilişkiler eskisi gibi değildi. İki halk birbirine dostluklarını yitiriyordu. Garabet Amca artık çocuklara taze fıstık dağıtmıyordu.

" ***

Eleni'yi hiç böyle görmemiştim, çok üzgündü... "Babam, 'gideceğiz buradan' dedi Ali! Seni göremeyeceğim, nasıl yaşarım, Ali nasıl!" Ermenilerin Fransızlara yardım ettiğini, hatta Fransız ordusuna katıldıklarını duydum. İnanmak istemiyordum.

Ermeniler göçe zorlanıyordu, bir kısmı gitti artık son kabilelerdi.

"Allah büyük Eleni, bir çaresine bakarız elbet. Solmasın güzel yüzün, sil gözyaşlarını ne olur gülümse."

Siyah saçlarını ortadan ikiye ayırıp örmüş, çiçekli fistanının üstüne dar, düğmeli yeleğini giymişti. Altan iki düğmeyi iliklememişti, benim güzel Eleni'm. Gözyaşlarını sildim ellerimle, sıcacıktı yüreği gibi...

Ne saçının örgüsü ne de giysileri... Kalbimiz aşkla tanışır yüzyıllar önceden beri... Sıkıca sarıldık birbirimize.

"Güzel Eleni'm, insanlar neden kalbini dinlemez?"

Eleni cevap vermeden ağlamasını sürdürdü. Bir süre sonra, vücudunu vücudumdan ayırıp gitti. Dönüp kalbime oturan bakışını alıp gitti.

"Ali'm, uçmasını istemediğin kuşlar da uçar!" dedi ve uçarak uzaklaştı...

Surp Asdvadzadzin Katedrali önünde toplanmış öfkeli kalabalık, Eblahan Bey Mahallesi'nden gelmişlerdi, Tepebaşı Mahallesi'ne...

Büyük göç başladı. Bütün Ermeniler Antep'i terk etti. Avcıların zalim olduğu bir zamandı, kuşlar da vuruldu...

Hasan Kılıç

Kumların Dansı

"Kahire'nin sokakları, binlerce insanın daracık geçitlerde dolaşmasıyla canlanıyordu. Tarihin izlerini taşıyan gösterişli yapıların önünde uzanan uzun kuyruklar, şehri adeta bir tabloya dönüştürerek ona sanatsal bir dokunuşta bulunuyordu. Fotoğrafçı, bu tarihi şehirde yalnız yaşayan bir spiritüalist olarak, geçmişle ilgili varoluşsal sancılarla mücadele ediyordu. Düşüncelerinin etrafında dönüp dururken, kendi varoluşuna meydan okuyan bir labirentin içinde geziniyordu. Bu duygusal karmaşa, onun fotoğraf makinesiyle yakalamaya çalıştığı anlara da ayrı bir değer katıyordu.

Kahire'nin göz kamaştıran mekânlarından birinde, ihtişamlı binaların gölgesinde yer alan bir fotoğraf stüdyosuna adımını attı. İçeriye girdiğinde, göz alıcı fotomodellerle dolu bir dünya ile karşılaştı. Geniş ve ferah bir mekânda, ışığın dans ettiği anlar yakalamak için titizlikle çalışıyordu. Stüdyoda, estetik bir düzen içindeki detaylara en üst düzeyde özen gösteriliyordu. Deklanşör sesleri stüdyoyu dolduran gürültüyü bastırıyordu, sanki bir orkestra eşliğinde bir sergiye tanıklık ediyordu. "Bu ne muhteşem bir yer!" diye içinden geçirdi fotoğrafçı, derin bir hayranlıkla. "Burada çalışmak bir ayrıcalık, adeta sanatın ta kendisiyle buluşmak gibi."

Güneş tam tepedeyken stüdyodan ayrıldı, uzun bir yürüyüşe çıktı. Kahire'nin el işi ürünlerden geleneksel ve yöresel ürünlere kadar geniş bir alışveriş yelpazesine sahip olan Han El-Halili çarşısını gezerken derin düşüncelere daldı. Tanrıların kenti olarak bilinen bu kentte, yalnız yaşamının acısı zamanla hafiflese de hâlâ derinliklerde bir yer kaplıyordu. İnsanın, bu anlaşılabilir dünyada, kendi varoluşunu yalnızlıkla süslemesi ne tuhaf bir deneyimdi.

Birden önüne çıkan bir kadın, fotoğrafçının, düşüncelerinden kopmasına neden oldu. Siyah bir elbise giymiş, görünüşüyle çevresindekilerden ayrılan bu kadın, fotoğrafçının kulağına fısıldadı. "Lütfen, beni takip et!" Şaşkınlıkla kadını izlemeye başlayan fotoğrafçı, bilinmeyen yerlere yönlendiriliyordu. Kadın, onu daha önce adım atmadığı mekânlara sürüklüyordu, gizemin perdesini aralıyordu. "Burası neresi?" diye sordu fotoğrafçı merakla. Kadın, gizemli bir gülümsemeyle cevap verdi: "Sadece benimle kal." Fotoğrafçı, kim olduğunu anlamaya çalışarak sordu: "Daha tanışmadık bile kimsin, adın ne?" Kadın, sessizce yanıt verdi: "Ben, sadece seninle vakit geçirmek isteyen biriyim."

Kumların Dansı

"Fotoğrafçı, şaşkınlıkla kadına baktı ve ardından onunla kalmaya karar verdi. Kadın, fotoğrafçının elini sıkıca tuttu ve birlikte kentin sokaklarında yürümeye başladılar. Bilinmeze doğru adım atarken, fotoğrafçı kalbinin derinliklerinde bir heyecanın yeşermesine izin verdi.

Birkaç sokak dolandıktan sonra, gizemli kadın ile birlikte bir kahvehaneye geldiler ve bir masaya yerleştiler. Kahvehanenin içi kahve ocaklarının dumanıyla ve kahvenin muhteşem kokusuyla doluydu. Eski ahşap mobilyaların üzerindeki çatlaklar, zamanın hikâyesini anlatıyordu, yılların izlerini taşıyordu.

Ortamın loşluğu, sıcak bir nostalji yaratıyordu. Şöminedeki odunlardan çıkan dumanın kıvrımları, hikâyelerin uçtuğu bir sahneye dönüşüyordu. Kahve lekeleri, masaların üzerindeki ahşap yüzeyleri renklendiriyor, anıların izlerini taşıyordu. Eski bir gramfon köşede hafifçe çalıyor, tınıları fi tarihine ait gibi hissettiriyordu.

Kahvehanenin duvarlarındaki eskimiş fotoğraflar, geçmişini yaşıyordu. Kahramanlık destanları, gizemli hikâyeler ve unutulmuş aşklar; fotoğrafların içinde canlanıyordu. Her bir çatlak, bu mekânın birçok yolcuya ev sahipliği yaptığının bir kanıtıydı. Geçmişle geleceğin buluşma noktasıydı burası, zamana meydan okuyan bir ada.

Kahvehanenin içindeki sakinlik, dışarıda şehrin karmaşasından bir nefes alma fırsatı sunuyordu. Kadehlerin tıkırtısı, sohbet eden insanların gülüşleriyle birleşiyor, bir müzik enstrümanının ritmiyle eşlik ediyordu. Burası, bir arayışın, bir buluşmanın ve yitirilmiş zamanın izlerini takip etmenin mekânıydı.

Fotoğrafçı, kadının gözlerinin derinliklerine bakarak derin bir iç çekti. Gözlerinde yanan bir ateş ve gizemli bir çekicilik vardı. Kadının anlatmadığı bir hikâyeye saklıydı ve fotoğrafçı bunu yakalamak için sabırsızlanıyordu.

Kahvehanenin mistik atmosferi, onun içindeki yaratıcılığı canlandırıyor, yeni hikâyelerin tohumlarını serpiştiriyordu. Gözlerini kapatıp derin bir nefes aldı, bu anı sonsuzluğa işleyecek bir kare yakalamak için içindeki duyguları besledi.

"Bana hayatın anlamını söyle," dedi kadın, fotoğrafçıya dönerek.

Fotoğrafçı, düşünceli bir şekilde başını salladı. "Hayatın anlamı yok," dedi.

"O zaman, neden buradasın?" diye sordu kadın.

Kumların Dansı

"Bilmiyorum," diye cevap verdi fotoğrafçı, "Belki de fotoğrafçılığa olan tutkum nedeniyle..."

Kadının sorgulayıcı tavrı, fotoğrafçının iç dünyasında bir karmaşa yaratmıştı. Gözleri uzaklara dalarken, düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Sonra derin bir nefes alarak kadına döndü.

"Hayatın anlamını keşfetmek, yaşadığımız en büyük arayışlardan biridir," dedi fotoğrafçı. Üstünde dumanı tüten kahvesinden bir yudum alıp, "Hayatın anlamı, ona anlam katan deneyimlerin, insanlarla bağlantıların ve tutkuların içinde saklıdır," diye ekledi.

Kadın gülümsedi. "Haklısın," dedi. "Hayatın anlamını bizler yaratıyoruz. Tutkularımız, arayışlarımız ve bağlantılarımızla anlamı buluyoruz."

Fotoğrafçı, kadının sözlerine derinlemesine daldı. Gerçekten de hayatın anlamının, bireysel deneyimlerin ve insan ilişkilerinin içinde şekillendiğini düşündü. Fotoğrafçılığın, ona anlam katan bir tutku olduğunu biliyordu. O anlarda, kadrajın içinde saklı olan hikâyeleri yakalamak, anın özünü ve güzelliğini paylaşmak ona tatminkârlık ve mutluluk hissi sağlıyordu.

"Burası, hayatın anlamını ararken kaybolduğumuz bir yer," dedi fotoğrafçı.

"Fotoğrafçılık, benim için bir yolculuk, bir keşif ve ifade biçimi. Bu tutkum, hayatın anlamını bulma sürecindeki adımlarımdan biri."

Kadın, anlayışla başını salladı. "Hayatın anlamını ararken, birlikte keşfetmeye devam edelim," dedi. "Belki de yolda karşımıza çıkacak anlar, bize cevapları sunar."

"

Kısa süren sessizliğin ardından kadın, fotoğrafçının elini tuttu ve ona bir anı defteri uzattı. Defterin sayfaları, yaşanmışlıkların izleriyle sararmıştı. Fotoğrafçı, defteri alıp dikkatlice sayfalarını çevirdi. İçinde fotoğraflar da vardı. Her fotoğraf, bir anın ötesinde, bir öykünün parçasıydı. Kadının hikâyesinin izleri, sayfalardaki fotoğraflar aracılığıyla canlanıyordu.

"Bu fotoğraflar, senin geçmişinin bir yansıması gibi," dedi fotoğrafçı. "Her bir kare, duyguların ve anıların derinliklerine ulaşıyor. İçlerinde kaybolan seni hatırlatıyorlar, özgün hikâyelerin izlerini taşıyorlar."

Kadın, içtenlikle gülümsedi. "Evet, doğru söylüyorsun," diye yanıtladı. "Bu fotoğraflar, bir zamanlar yaşadığım anıların izlerini taşıyor. Her biri beni geçmişe götürüyor, unutulan duyguları yeniden canlandırıyor." Fotoğrafçı, defterin sayfalarını titizlikle incelerken, kadının hayatındaki sevinçlerle acıların birbirini nasıl tamamladığını fark etti. Fotoğrafların derinliklerinde, yaşamın karmaşıklığı ve insan deneyiminin zenginliği yatıyordu.

"Bu fotoğraflar, gerçeklikle sanatın kesiştiği noktada birleşiyor," dedi fotoğrafçı. "Bir anı yakalarken, duyguları ve hikâyeyi donduruyorlar. Ve her bir kare, beni o anın içine çekiyor, o anı yaşamış gibi hissettiriyor."

Kumların Dansı

"Kadın, sessizlik içinde fotoğrafçıya baktı. "Hayatın içindeki anlara tanıklık etmek ve onları ölümsüzleştirmek, senin tutkun olduğun işin bir parçası," dedi. "Fotoğrafçılığınla, derin duyguları ve insanın iç dünyasını keşfediyorsun. Bu defterdeki fotoğraflar, bir zamanlar benim olan hikâyelerin yanı sıra, senin de hikâyeni anlatıyor."

Fotoğrafçı, kadının sözlerini içine sindirerek, anı defterini hafifçe kapatıp gözlerini kaldırdı, hikâyelerin derinliklerine inmek için fotoğraf makinesini çantasından çıkardı. Kadının gözlerindeki gizemi yakalamak istedi. Makinenin kadraji ile geçmişin perdesini aralıyor ve kadının iç dünyasına bir pencere açıyordu.

Ortam artık sessizleşirken, fotoğrafçı ve kadın masadan kalktılar. Kahvehaneden ayrıldıklarında, fotoğrafçı kendini sokakların kalabalığına ve hareketine bıraktı. Labirenti andıran şehrin sokaklarında kayboldular. Fotoğrafçı bir yandan objektifinden muhteşem anlar yakalarken, diğer yandan kadının sessizliğinin içinde kayboluyordu. Kadının etrafını saran gizemli ışık, ona doğaüstü bir atmosfer katıyor, sihirli bir dokunuşla fotoğrafçıyı etkisi altına alıyordu. Işığın dans ettiği her an, fotoğrafçı büyüleniyor ve derin bir ilhamla dolup taşıyordu. O anların esrarlı dokunuşu, onun içinde uyanan yaratıcılığı ateşleyerek fotoğraflarına yansıtmasını sağlıyordu.

Sonunda, fotoğrafçı son pozunu çekti. Kadının gözlerindeki mistik ışıltı, fotoğrafta yakalandı. Artık bu an, her ikisinin de belleğinde sonsuza dek yaşayacaktı.

Kadın, fotoğrafçıya gülümseyerek, "Günün en güzel fotoğrafını çekmek istemez misin? Sana farklı bir şey gösterebilirim," dedi ve onu Kahire'nin dışına çıkardı.

Rüzgârın esintisi, çölün sessizliğini bozarak fotoğrafçıyı ve kadını sarıyordu. Kum taneleri, sonsuz bir görsel şölen sunarak dans ediyordu. Fotoğrafçı, kadının rehberliğinde adımlarını çölün derinliklerine doğru attı. İssizliğin ortasında ilerlerken, her adımda çölün büyüleyici atmosferi fotoğrafçının içine yeni bir anlam katıyordu.

Nihayet, bir kum tepesiyle ulaştılar. Birlikte tepeye çıkıp nefes kesici manzarayı izlemeye başladılar. Güneş batmadan önce, gökyüzünü altın rengine boyamaya başlamıştı. Kadın, gülümsedi ve fısıldadı: "İşte, ruhunun derinliklerine işleyecek bir an."

Fotoğrafçı, titizlikle fotoğraf makinesini ayarladı. Batışından önce kızılbaşan güneşi, çölün sonsuzluğuyla birleştiren bir kare yakalamak için deklanşöre bastı. Her kum tanesinde saklı olan abidevi hikâyeleri görebileceği bir anı yakaladı. Fotoğraf, yaşadıklarını renkleri ve dokularıyla birlikte ölümsüzleştiriyordu. Kumların dansı, sadece bir fotoğrafın ötesinde bir deneyimdi. İki ruh, doğanın mistik harmonisini hissederek birbirlerine dokunmuşlardı.

Tepenin üzerinde uzun süre sessizce durdular, dans eden kum taneleri gibi bütünleşmişlerdi. Geçmişin yankıları ve geleceğin umutları, etraflarında dönüyor ve her bir nefeste hayat buluyordu.

Fatma Türkdoğan

Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?

"Kalbindeki nurun yüzüne yansıdığı canım arkadaşım Betül, beş ve üç yaşlarındaki evlatlarımı kucağıma alıp ak sütümlle beslemeye başladığım o güzel anların en yakın şahidiydin her zamanki gibi... İkimiz de prensip ve yüklendiğimiz misyondan ödün vermeyen iki idealist öğretmendik. Tek farkımız benim evli ve çocuklu olmamdı sadece. 'Hadi kızım elini çabuk tut bak damat adayın hızla büyüyor, yoksa kaptırırsın başkalarına' diye şaka yollu takılmalarımıza itibar etmez, o yıllarda çocukların yarış atı gibi hazırlandıkları Anadolu Lisesi, kolej, Devlet Parasız Yatılı Okulları, Darüşşafaka Lisesi sınavları için ücretsiz çalıştırdığın öğrencilerinin başarı ve başarısızlıklarından bahsederdin her mektubunda fasılasız...

Bir gün çift tedrisat yapan okulumuzdan öğlen üzeri yorgun argın çıkmış anasınıfına giden iki çocuğumu âdeta sürükleyerek eve getirmiştik. Hava puslu, rüzgârı kamçıliydi. Sabahın köründe etrafı iyice dağıtarak çıktığımız evi bir yandan toplamaya çalışıyor, bir yandan da iyice sağırlaşmış sobanın ferini artırmak için küllerini eşelemeye çabalıyordum.

Çay demlenmiş ekmekler nar gibi kızarmıştı. Hafif fiskelerle kapıya dokunulmuştu, benden önce fırlayan çocukların önünü keserek kedigözünden kapıyı kimin tıklattığını seçmeye çalışıyordum. Habersizce gelen Tanrı misafiri miydi, yoksa gönlümün sultanı can dostum muydu? Birden sarmaş dolaş olmuş, hasretle kucaklaşmıştık uzun uzun. Beraberinde getirdiği erkeği sonradan fark ederek mahcupça içeriye buyur etmiştim. Kızımız meğer

evleniyormuş! Sürprizi ziyadesiyle mutlu etmişti beni. Uzunca anlattırmıştım damat beyin çocuklarımla hemhal olduğu zaman diliminde, güya bana yardım bahanesiyle kaş göz işareti yaparak çağırdığım mutfakta tost hazırlarken hem sucuklu hem de bol kaşarlı... Yıllar önce okul kantininde ben çaysız, soğumuş, gevrekliğini kaybetmiş simidi kuru kuru kemirirken karşımda yemeden önce mutlaka içi dolgun tostunun bir köşesini sevgiyle bana uzattığı zamanlardaki tostlar gibi...

Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?

Günlük harçlığım yol ve öğle yemeği dâhil 50 kuruştur o zamanlar. Yatılısını, gündüzlüsünü kazandığım ilimizdeki Öğretmen Okulunun yatılı bölümüne göndermemişti rahmetli babacığım kuru inadı yüzünden. Oysa sekiz kişilik ailesinin nafakasını keserinin ucuyla çıkarıyordu o zamanlar, bir boğaz eksilecekti, yaya olarak 1,5 saat süren okula sert karakterli iklimin azizliğine uğrayarak ayakta yok, sırtta yok yürümeyecektim, öğlenleri kayış gibi olmuş simidi yemeyecektim... Oh ne güzel sıcacık koridorlu yemekhane, yatakhane, sınıf üçgeninde yaşlılarımla birlikte olacaktım, aynı okuduğum romanlardaki o çok özendiğim roman kahramanlarım gibi... İkrâm sırası bendeydi her gün ısrarla almaya zorladığı birikmiş borçlarımı sevgiyle ödeme fırsatı veren can dostuma...

Boylu, poslu yakışıklı biriydi nişanım diye tanıttığı genç, meslektaşımız meğerse. İlköğretim müfettişiymiş, okullarına teftişe geldiğinde kaptırmışlar gönüllerini birbirilerine. Bir çocuklu dulmuş, nişan alışverişine gelmişlermiş, benim onayımı alacakmış, beni görme bahanesiyle getirmişmiş, ayaküstü almıştım şeceresini damat beyin.

Gözüm tutmuştu, pek de yakışmışlardı sevgiyle ışıldıyordu gözleri. Çok ısrar etmişim o gece kalmaları için, hazır eşim yurt dışı görevindeyken biz de yalnızdık ne güzel hep beraber olacaktık, diye. Hatta çocuklaşıp tehdit bile etmişim, kalmazsanız ben de ne nişanınıza ne de düğünüze gelmem diyerek ama nafileydi tüm çabalarım... Yakışık almazmış, henüz nişanlılarmış, yanlış anlaşılırmış, kaçtılar derlermiş, evlenince geleceklermiş, peki demiştim mecburen.

Kahvaltı keyfinden sonra içilen kahvelerle birlikte getirmiştim gofretleri, yan gözümle Betül'ümü süzerek. Hani ben öğle yemeğinde kuru simit, sen ise bir ucunu sevgili arkadaşına vermeyi alışkanlık hâline getirdiğin tostunu yedikten sonra sınıfa çıktığımızda tüm sınıfı o çıtırdak sesi ve çikolatanın iç gıcıklatan kokusunu duyup yutkundüğüm yenice piyasaya sürülmüş gofret vardı ya işte aynısıydı servis tabağına özenle yerleştirip dostlarıma ikram ettiğim...

Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?

Ne çok anılarımız varmış be gülüm, düşündükçe aklıma geliveren. Hatırlıyor musun hani bir gün müzik odasında hocamız mandolinle İstiklal Marşını çaldırıp not verecekti ya sıranın bana gelmesini beklerken nasıl dua ediyordum dudaklarım yapraklara denk biran evvel zil çalsa da kurtulsam diye...

16 Mart Öğretmen Okullarının Kuruluş gününde okul öğrencilerinden seçilerek sahneye konan "Himmet'in Oğlu" adlı piyeste ikimiz o kadar inandırıcı oynamışız ki protokol sıralarında oturan Garnizon Komutanı beyefendi "Bu köylü kızlarını nereden bulmuşlar acaba, ne kadar doğal rol yapıyorlar." sorusunu ve beğenisini yöneltmiş yanı başında oturan beyefendiye. Daha niceleri var buna benzer anılarımızın arasında...

Betül'üm hâlâ ses vermedin bana neredesin? Babasının askeri okula gittiği yaştaydı oğlumuzu TED Karabük Kolejine götürüp kendi ellerimizle teslim ettiğimizde. O hüzün dolu günler içinde aldım Tunca ile Meriç'in dünyaya geldiğinin haberini. Aynı annesi gibi yumuk gözlü, hokka burunlu, gamzelerinde meleklerin soluklandığı, tek yumurta ikizi çok şeker bebeklerdi...

Annesinin bekâr gezdiği on bir yılın öcünü alırcasına bir ağızdan ağlayıp susuyorlardı. Öyle şirinlerdi ki öpmelere doyamıyordum sabun, süt kokulu o ipeksi tenlerini. Tüm aile seferberlik etmişçesine tekмили birden ayaktaydı gecesi, gündüzüyle. Oğlumdan ayrı geçireceğim günlere üzülp dururken bu iki yaramazın hayatıma girivermesiyle biraz olsun yüzüm güler olmuştu. Oğlum her fırsatta okulunda ziyaret ediyor, dönüş yolunda da Adapazarı'na uğramaya çalışıyorduk. Her görüşümüzde biraz daha serpilip büyüyorlar öpüşlerimiz, mıcıklamalarımız karşısında memnuniyetlerini gösterircesine kıkırdayıp duruyorlardı...

Mektup yazışlarımız sekteye uğramıştı artık çünkü evlerimize telefon bağlanmıştı, her gün ikizlerin izin verdiği süre zarfında konuşuyor, sıklıkla onları ziyaret ederek hasret gideriyorduk. Aşılarını, doğum günlerini, geçirdikleri çocuk hastalıklarının derecesini, bezlerinden, emziklerinden kurtuluşlarını, 3.5 yaşlarında kreşe, 5 yaşlarında ana sınıfına, 6 yaşlarında ilkokula başladıklarını an be an naklen yayın kabilinden telefonla konuşmalarımızdan öğreniyordum.

İkimiz de hem anneliği hem öğretmenliği özveriyle yapıyor, ileriye yönelik emekliliğimizde hayata geçirmeyi düşündüğümüz kreşin hayalini kuruyorduk. Bu arada oğlumun hasretine daha fazla dayanamayıp Anadolu Liselerinde uygulanan, öğretmenlerin kolejlerde öğrenimine devam eden çocuklarına tanıdığı % 3'lük kontenjan hakkını kullanarak girdiği sözlü ve yazılı sınavda başarılı olunca kızımın da henüz başladığı ilimizdeki Atatürk Anadolu lisesine kaydını aldırmiştık. Konuşmalarımız zaman içerisinde yön ve içerik değiştirmiş; okul servislerinden, öğle yemeği ücretlerinin ve yabancı dille basılmış ders kitaplarının pahalılığından, okul içi ve okul dışı aktivelere katılan çocuklarımızın başarılarından bahseder olmuştuk.

Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?

Anlatılanlara göre birinci sınıfa giden Meriç'in elması Tunca'nın elmasından önce kızarınca kızılca kıyamet kopmuş. Çünkü o yıllarda okumaya yeni yeni başlayan öğrencilerin elması yavaş yavaş pembeden kırmızıya sonra da iyice okumaya geçince kıpkırmızıya boyanırdı. Kıskançlık krizine giren Tunca'yı zor ikna etmişler. Ne yapacaklarını nasıl davranacaklarını bilemiyorlarmış, ikiz çocuk büyütme dünyanın en zor işiymiş. Şirin şeyler büyümüşler de eziyet ediyorlarmış ebeveynlerine. Her telefon konuşmamız yarım kalır, telefonu eline kaptırıp "Fusun Teyze biliyor musun," cümlesiyle başlayan konuşmalarının sonu bir türlü bitmek bilmezdi. Bu arada az zengin etmedik telefon idaresini... Günler, aylar, yıllar şimşek hızıyla geçmiş ikizlerin liseye başlayacakları yılda çocuklarımız üniversite tahsillerini tamamlayıp yüksek lisansa başlamışlardı. Bu arada epey zamandır rahatsız olan sevgili babacığımı ve aniden gelen kalp kriziyle Gülsün Teyze'yi on ay arayla kaybetmenin acısıyla üzüntülere gark olmuştuk. Ne yazık ki ikisi de torunlarının mürüvvetlerini göremeden terki diyar eylediler. Nurlar, rahmetler içinde uyusunlar. Yüreklerimize çöreklenen bu tarifsiz acıya ve boşluğa rağmen görevlerimizi, sorumluluklarımızı yerine getirmeye çalışıyorduk büyük bir metanetle. 25 yıl fiilen görev yaptığımız öğretmenlik mesleği boyunca tüm öğrencilerimizi kendi yavrularımızdan ayırmadık kati surette. Onların üzüntüsüyle kahrolduk, sevinçleriyle bahtiyar... Ürkek serçe yavrusu huzursuzluğuyla birinci sınıfa başlayan öğrencilerimizi bilgi ve sevgimize katık ettiğimiz sabrımızla kuşatıp palazlandırarak mezun ettik. Onların başarılarıyla övünüp gönendik.

Kâh anaları olduk kâh ablaları... Sırtlarını sıvazlayıp yüreklendirdik. Mürşidimizin bize açtığı ışıklı yolda meşale olup; ilmi hür, irfanı hür yeni nesiller yetiştirmek için çabalayıp durduk. Elbette yorulduk birer eğitim neferi olarak ama yüksünmediğimiz hatta şerefle taşıdığımız aydınlanmanın meşalesini genç, pırıl pırıl görev aşkı ve şevkiyle dolu genç meslektaşlarımıza devretmek üzere emekliliğimizi istedik. Asla köşe minderleri gibi evde atıl bir vaziyette oturmayı düşünmeksizin yepyeni bir mecrada yine öğretmenlik yapmak üzere daha önce planladığımız projeyi hayata geçirmek için araştırmalara başladık. Emekli ikramiyelerimizi birleştirip ikimizin de kolayca ulaşabileceği İzmit ilinde yer aramaya başladık. Üç katlı, müstakil, ahşap bir bina ikimizin de aynı anda dikkatini çekmişti. Çeşitli tadilatlar sonunda nihayet kreşimiz kullanılabilir hâle gelmişti, "SEVGİ KREŞİ" koymuştuk adını. Bilgi birikimimiz ve sevgimizle yönetecektik yeni eğitim yuvamızı. Öğretmen, aşçı ve hizmetli kadromuzu kurup yerel radyo, televizyon ve el ilanlarıyla adımızı duyurup öğrenci kayıtlarına başladık. Elden düşme bir minibüs alarak tamirden geçirdik, servis şoförümüz eksikti sadece.

Betül'üm Ses Ver Bana Neredesin?

Aylardan ağustostu, 17'sine gelmemiştik henüz... Çok az kalmıştı 1 Eylül'e. O gece saat 24.00'e kadar konuşmuştuk yine buna benzer konuların detaylarını, ertesi günü öğlen 13.00 gibi kreşte buluşmak üzere kararlaştırıp ayrılmıştık...

İşte Betül'üm hiç sonrası olmadı o dakikadan sonra...

Sıcaktı, hem de çok... İnsanın içine baygınlık verecek kadar sıcak...

Hafiften bir sallantı... Arkasından toz, duman ve gürültü...

Evlerimiz bir toprağı öptü bir semayı...

Ateş topu gündüz etti geceyi...

Silkelendikçe silkelendik...

Kıyametti kopan habersizce ve apansız...

Dakikaların geçmediği, belleklerin sıfırlandığı...

Altımızdan çekilen yerkürenin üzerinde ne varsa sağa sola fırlatma çabaları...

Nihayet susmuştu öfkeli dev arkasında söndürdüğü hayatlara, yıktığı yuvalara,

binlerce canlı canlı toprağa gömdüğü insancıklara merhamet edercesine...

Merdivenlerin çökmüş olabileceği

ihtimalini bile düşünmeyi akıl

edemeyecek kadar korkmuş, şaşkın bir

vaziyette belki kurtuluruz ümidiyle

kendimizi dışarıya atmıştık. Yataktan

fırladığımız hâlimizle parasız, pulsuz,

yalınayak hatta yarı üryan...

Meğer rüzgârıymış bizi tarumar eden can dostum. Merkezinde siz, yelinde biz... Nasıl dururum sizin sağlık haberinizi almadan yollar kapanmış, telefon hatları kesilmişken...

Göçüklerden imdat çağrısıyla kurtarılmayı bekleyen vatandaşlarımızın feryadına karışan ekşi bir ölüm kokusu kundaklamışken dört afakı...

Hiçbir çağrıma ses vermeyen can dostum, nereden bilebilirdim ki bahar dalları gibi taze sürgün evlatlarının, sevgili eşinin, yeni kurduğumuz işimizin heyecanının, geleceğimiz adına düşlediğimiz güzel hayallerimizin diri diri toprak altında kaldığını...

İsmet Arslan(53)

Betül Arslan(45)

Tunca Arslan(16)

Meriç Arslan(16)

Işıklar içinde uyuyun can dostlarım...

Elveda...

(Anı hikâyede geçen kişiler ve olaylar gerçek hayattan alınmıştır.)

Teslime Gülsen Nurdoğan

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

İmam Şafii'ye izafe edilen şöyle bir söz vardır:
"İlim bir avdır, yazmaksa onun bağıdır. Öyleyse
avladığın bilgileri sağlam iplerle bağla!"

27 Ocak 2018 günü, İmam Şafii'nin bu sözünü
defterime iştiyakla kaydettiğimi hatırlıyorum. O
gün ayağımın tozuyla Hatay'dan Aksaray'a
gelmiştim. Hatay Nergis Hanımlar Derneği'ni
ziyaret etmiştim. Bu ziyaretimden hikmetli güzel
şeyler öğrenmiştim. "Hikmet mü 'minin yitiğidir,
nerede bulursa alır." hadisi şerifinden hareketle,
Aksaraylı bir hısımla Aksaray'ın gönlü güzel
hanımlarıyla buluşmuştuk. Rahmetli hocalarımın,
-Allah için mü'min kardeşlerimizle tanışmaya
teşvik- babındaki konuşmaları yoluma ışık
tutuyordu. Eşi benzeri bulunmayan biricik
dinimiz İslam, uzakta yakında, nerede olursak
olalım birbirimizle ilgi kurmaya bizi teşvik
ediyordu. Çok sevinçliydim çünkü bir yerden
aldığım güzel şeyleri bir yere nakletmenin
heyecanını taşıyordum. Hatay'dan aldığım güzel
notları, Aksaraylı hanımlarla paylaşacaktım.
Not defterim ve kalemim de yanımdaydı. O
yüzden olacak, selam ve tanışmadan sonra ilk
bahsettiğim şey kıymetli bilgileri not almanın
önemi hususunda oldu. Ben bu konuda
konuşurken orada bulunan bir hanımefendi
İmam Şafii'ye izafe edilen şu sözü söyledi: "İlim
bir avdır, yazmaksa onun bağıdır. Öyleyse
avladığın bilgileri sağlam iplerle bağla!"
Ben de bu sözü o anki notlarımın içine
kaydedivermiştim.

Hatay'a niye gitmişim?
2018 senesinde ilahiyat
fakültesine ilaveten Hatay
Mustafa Kemal
Üniversitesi'nde pedagojik
formasyon eğitimi alıyordum.
Bir sene boyunca her hafta
Osmaniye'nin Kadirli ilçesinden
kalkıp Hatay'a gidiyordum.
Derslerim çoktu, vaktim
kısıtlıydı fakat Hatay'a gelip
de rahmetli hocalarımın ilim
sohbetlerinden istifade etmiş
Hataylı hanımları tanımamak
büyük kayıp olacaktı.
Müslüman her gittiği yerde bir
meclis kurmalıdır. O beldenin
şuurlu has halis
Müslümanlarıyla tanışıp
belleşmelidir. Bunun için fırsat
yakalamaya çalışmalıdır.
Rabbim iyi niyetli olanlara
yardım eder. Ben de Allah
yolunda dostluğu temenni
ediyordum. Fakat buradan
itibaren söyleyeceğim şeyler
çok acı. Şimdi yeniden
hikâyenin daha daha başına
gitmem gerekiyor.

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

Rahmetullahi aleyh Profesör Dr. Mahmud Es'ad Coşan hocamız yeni vefat etmişti. O günlerde Kahramanmaraş'ta bir dernek, eğitim programı düzenlemişti. Gönüllülük esası üzerine yapılan bu programa ben de gitmiştim. İyi ki gitmişim. O gün orada rahmetli Nevin Bayraktar hanımefendiyle tanışmıştım.

Nevin Bayraktar, Hataylı bir öğretmendi. Kendisi de programa Hatay'dan katılmıştı. Onun, Mahmud Es'ad Coşan Hoca Efendi ile ilgili bir hikâyesi vardı. Anlattığına göre o zamanlar kendisi, tasavvufa karşı biriymiş. Sanırım o zaman bu tarz düşünenlere 'radikal İslamcı' deniliyordu. Kendisi de radikal İslamcı gibi bir şeymiş. Tabi ben bu hikâyeyi aklımda kalanıyla anlatacağım. Bilmeden de olsa, hataen de olsa onların ruhunu incitmekten Allah'a sığınırım.

Nevin Bayraktar'ın çalıştığı okul İstanbul'a bir gezi programı düzenlemiş. Kendisi de bu geziye katılmış. "Ama ben tasavvufa falan karşıyım." diyor. "Maksadım bu vesileyle İstanbul'u gezmek." diyor.

İstanbul'a gidiyorlar. Program gereği mi yoksa başka bir sebeple mi bilmiyorum; bir camide Es'ad Hoca'nın vaazını dinliyorlar. Tabi o zaman sakallı hocalara falan hiç itibar edilmiyor. Resulullah Efendimiz hiç sakalsız bulunmamış. Bu kadar kuvvetli bir sünnet olduğu halde sakallı bir erkek o dönemde ucube olarak algılanıyor.

O günleri bilenler bilir; sakallıya, tesettürlüye, zikir ehline karşı acayip bir linç vardır. Bunun tesiri herkes gibi Nevin hanıma da aksetmiş. Diyor ki; " Biz camide, kadınlar bölümünde vaazı dinliyoruz. Hoca Efendi görünmüyor, ben de zaten kendisini tanımıyorum. Tabi Es'ad Coşan hocamızın sözleri bilimsel ve samimi. Yerli yerinde. Nevin hanım, sırtı dönük vaazı dinleyip duruyor ama etkileniyor. "Bu hoca nasıl bir hoca!" diye merakı artıyor. Camide sohbeti dinledikleri yer bir perdeyle kapalıymış. Hoca Efendi'yi görmek için perdeyi aralıyor. Konu da kadın erkek mahremiyeti konusuymuş. Hoca Efendi sırtı dönük bir vaziyette konuşuyor. Nevin Bayraktar tam perdeyi aralamış hocayı görmek için; şöyle diyor Mahmud Es'ad Coşan: "Kadınlar da erkeklere bakmamalı. Şöyle perdeyi kaldırıp, kimmiş bu diye bakmamalı." diyor. Tabi bu cümleler Es'ad Coşan Hoca Efendi'nin sohbetlerinde halen duruyordur. Ben aklımda kalanıyla yazıyorum. Nevin hanım diyor ki; "Söz direk bana geldi. Beynimden vurulmuşa döndüm. Aman Allah'ım!" diyor. Sonra Hoca Efendi'yi görmek için koşarak caminin çıkış kapısında bekliyor. Soracağı soruları var, Hoca Efendi'yi görmek istiyor. Bekleyip duruyor çıkışta. Cami cemaati akın akın çıkıyor ama hoca ortada yok.

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

Çıkış kapısının her köşesini gözleriyle didik didik arıyor kaybetmemek için ama nafile. Hoca Efendi ortada yok! Tam kaybettim diye umudunu kesmişken hocamızı görüyor. Hoca Efendi köşe başından şöyle bir dönüyor, bakıyor. Nevin hanımın adeta dili tutulmuş, çivi gibi çakılıp kalıyor ve hiçbir şey söyleyemeden Hoca Efendi kalabalığa karışıp kayboluyor. Bu olay bana Necip Fazıl Kısakürek'in Arvasi Hazretlerini ilk gördüğünde hissettiklerini hatırlatıyor. Necip Fazıl, mürşidini gördüğü o ilk anı muhteşem şu iki dizıyla anlatır. "Allah dostunu gördüm, bundan altı yıl evvel; Bir akşamdı ki zaman, donacak kadar güzel"

Nevin hanım Hoca Efendi'yi bulmak için çok uğraşiyor çünkü cevaplanmasını istediği soruları var. Ama maalesef bulamıyor. Mahmud Es'ad Coşan hocamız yurtdışına çıkıyor, Türkiye'ye ancak cenazesi geliyor. Hikâyesini şöyle tamamlıyor bu hanımefendi: "Hocamızla görüşmek için çok uğraştım. Ama olmadı. Onu ancak kabrinde bulabildim!" Bütün bunları öyle bir vecd içinde anlatıyordu ki, bu hali anlamamız için Necip Fazıl'ın mürşidine yazdığı şu şiirini okumanızı öneririm:

"Allah dostunu gördüm, bundan altı ay evvel,
Bir akşamdı ki, zaman donacak kadar güzel.

Bana, yakan gözlerle, bir kerecik baktınız,
Rûhuma büyük temel çivisini çaktınız.

Otuz üç yıl saatim işlemiş ben durmuşum,
Gökyüzünden habersiz, uçurtma uçurmuşum.

Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış,
Mârifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış.

Zonklayan başım benim, kan hokkası
cerahat,

Ona yastıkta değil, secde yerinde rahat.

Yandı kitap dağlarım, ne garip bir hâl
oldu,

Sonunda bana kalan, yalnız ilmihâl oldu.

Şu geçeni durdursam, çekip de eteğinden,
Soruversem: "Haberin var mı öleceğinden?"

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

"

Büyük randevu. Bilsem nerede, saat kaçta?
Tabutumun tahtası, bilsem hangi ağaçta!

Dostlarım, ev eşyamdı, bir bir gitti diyorum.
Artık boş odalarda, ölümü bekliyorum."

O gün ben Nevin Bayraktar'ın iyi bir dinleyicisiydim. Onunla kısacık tanıştım. Fakat uzun uzun konuşmayı istemişim. Böylece bir gün onunla karşılaşmayı umut ettim durdum. İşte yıllar sonra 2018'de haftada bir gün Hatay'a gidiyordum. "Öyleyse geç de olsa onunla görüşme vakti geldi." diye düşündüm. Hatay Nergis Hanımlar Derneği'yle bağlantı kurdum. Çünkü Nevin Bayraktar'ı bu dernek vesilesiyle bulabileceğimi düşünüyordum.

Hatay'da beni, dernek yönetiminden Hatice Nalbantoğlu Güler hanımefendi karşıladı. Evinde misafir oldum. Gülümseyen güzel bir yüzü vardı. O gün iki kişi olarak birbirimizle sohbet ettik. O bana kendisini anlattı. Ben de kendimi. Sonra ona Nevin Bayraktar'ı tanıyıp tanımadığını sordum. Hatay'a gelmişken onunla görüşmek istediğimi söyledim. Hatice Nalbantoğlu Güler, Nevin Bayraktar'ın iki yıl önce vefat ettiğini söyledi. Hem üzüldüm hem sevindim; "Demek ki tanıyorsunuz!" dedim. "Tanımaz olur muyum, o benim Nevin annemdi." dedi. "Benim elimden tutup Allah yolunu gösteren, hizmeti, sevgiyi öğreten odur.

Yanımda anne gibi değerlidir. Maalesef vefat etti. Ömrü bu kadarmış." dedi. Gerçekten şaşırtıcı bir durumdu. Nevin Bayraktar'ı bulamamıştım ama ona manen çok yakın olan bir dostunu bulmuşum. Hatice hanımın ev sahipliği öyle muhteşemdi ki; dostluğu, ikramları ve sohbetleriyle gönlümü şad etmişti. Bu misafirliğin ve ev sahipliğinin güzelliği ise, "Allah yolunda arkadaşlar edinmek" düsturundan ileri geliyordu. Yoksa bu muhabbet parayla satın alınacak bir şey asla değildir.

Zira buyrulur ki: "Bir kimse bir dostunu ziyarete giderken, Allah Teâlâ onun yoluna bir melek gönderdi. Melek ona, 'ey falan! Nereye gidiyorsun?' dedi. O kimse, 'falan kardeşimi ziyarete gidiyorum.' dedi. Melek ona, 'bir ihtiyacın var mı?' dedi. 'Hayır,' dedi. Melek, 'o sana bazı şeyler ihsan etmiş midir?' dedi. 'Hayır,' dedi. Melek, 'o halde neye gidiyorsun?' dedi. 'Allah için seviyorum.' dedi. Melek, 'sen onu Allah için sevdiğin için, Allah Teâlâ seni dostlarının zümresine ilhak ettiğini sana müjdelemek için beni gönderdi ve seni cennete koymayı kendine vacip kıldı' ve yine buyurdu: 'İmandan sonra en büyük yardımcı, Allah için sevmek ve onun için düşmanlık yapmaktır."

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

O Hatice hanıma misafir olduğum o gün birlikte evrad ı şerif okuduk. Yasin'i şerif okuduk. Ertesi gün beni Hataylı hanımlarla tanıştıracaklarını söyledi. Nasıl sevindim; Allah'a hamd ettim. Öyle de yaptık, ertesi gün belki sekiz, belki on hanımefendiyle tanıştık. Şu anda onlardan bir tanesine ulaşabildim. Hatice Nalbantoğlu Güler'in depremde vefat ettiğini ulaştığım bu hanımefendiden öğrendim. Bana onunla ilgili şunları söyledi: "Hatice hanım şehit olmayı çok istiyordu. Depremden önce tefsir sohbetleri yapıyorduk. Bir sohbette; "Allah yolunda ölenleri ölümler sanmayınız. Onlar bilmediğiniz bir hayatla diridirler." ayetini okurken, "Allah'ım beni de şehit et!" diye dua etmişti." dedi. "Her zaman böyle dua ederdi." dedi. "Biz onun iyi olduğuna şahidiz, Allah iyilerden yazsın!" dedi. Hatice hanımın depremde nasıl vefat ettiğini kast ederek; "Nasıl oldu?" dedim. "Babaları hastaydı. Kardeşleriyle ona nöbetleşe bakıyorlardı. O gün babalarına bakma sırası Hatice hanımda değildi. Fakat babası Hatice hanımı istemiş, 'Sen gel kızım!' diye. Hatice hanım da gitti. Eğer kendi evinde olsaydı, belki de yaşayacaktı. Çünkü kendi binaları çökmedi fakat babasının evi çöktü. Babakız, ikisi de şehit oldular."

Mehmed Zahid Kotku hocamız, ziyaretleşmeler konusunda şunları söylemiş: "Bu ziyafet ve ziyaretler olmasa elimizde sevap kazanacak neyimiz var?" Mahmud Es'ad Coşan Hoca Efendi ise bunun üstüne şunları eklemiştir: "Biz de muhabbetin artmasına vesile olacak garantili sevap olan bu ziyafet ve ziyaretleri, ihvanın arkasındaki muhabbet bağlarını takdir sadedinde, Allah'ın mağfiretine ermek için, cehennemden azat olmak için yapalım." Evet, hocalarımızın bizlere öğüt makamında söyledikleri bu düstur benim hayatıma çok şey kattı.

Hatice Nalbantoğlu Güler hanımefendi kendisine misafir olduğumda şunları anlatmıştı. "İhvanı, dergâha hizmete alıştırmamız lazım. Derneğin işlerini görsün diye ücretli eleman tuttuk. Herkes çay içtiği bardağı kaldırırsa!.. Onu bile kaldırmıyoruz. Nasıl olsa bu işleri yapan var diyor!.."

"Kimden dinlediğimi hatırlamıyorum ama şöyle bir söz var. Bu sözü kendime örnek aldım. Anlatan kişi şöyle diyordu; "Hizmette elimizden geleni değil üstümüze düşeni yapmalıyız.' Ben bu sözle bu işi çözdüm, üstümüze düşeni yaparsak yeter. Yaptığımız iş küçük olabilir, başkalarının yanında değersizmiş gibi görünebilir. Fakat üstümüze düşeni yapmak çok önemli!" dedi. O zaman kendisinden müsaade alıp bu sözleri yazmıştım.

Hatice Nalbantoğlu Güler kendisini Allah yolunda hizmete adanmıştı. "Hizmet ederken evin işleri de aksıyordur, eşinizin rızası var mı?" dedim. "Evet var." dedi. "Çünkü ben evlenirken 'Beni hizmetten alıkoymayacaksın!' diye şart koştum, o da kabul etti." dedi. İşte onun bütün bu halleri beni çok etkilemişti. O güne kadar kendimi bir şey zannedermişim. Cenab ı Mevla'ya boynum bükük bir şekilde tazarru eyledim. Onunki gibi bir aşka ermeyi isterdim.

Arar Bulur Muydun Beni Sahipsiz Mezar Olsaydım?

Ama bu herkese nasip olacak bir şey değil. İnsanın, karşılığını sadece Allah'tan bekleyerek bir şeyler yapmaya çalışması yüce bir iş. Ve bu herkese nasip olmuyor.

Hatice hanımla görüştüğüm bir hafta sonra Aksaray'a gitmem gerekti. Hatice hanımdan aldığım hikmetli sözleri Aksaray'da benimle tanışmaya gelenlere anlatmayı düşündüm ve öyle de yaptım. Fakat ne Aksaray'da ne de Hatay'daki hatıralardan bir şey hatırlayamadım. Geçen beş sene zarfında hafızam bütün hatırayı silmişti. O zaman Aksaray'da tanıştığım bir arkadaşı aradım. O gün ne anlattığımla ilgili bir şey hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Tabi ki o da hatırlamadı. Sonra defterlerime bu konuda bir şey yazdım mı diye düşündüm. Evet bazılarını not etmişim. İyi ki not etmişim. Böyle güzel bir hatıra şimdi kayda alınmış oldu. Allahu Teala Hataylı Nevin Bayraktar'a ve Hatice Nalbantoğlu Güler'e gani gani rahmet eylesin. Şunu da not yazıvereyim. Hatay Nergis Hanımlar Derneği'ndeki hanımlara Nevin hanımı sormuştum. Hepsinin ortak olarak söylediği şeydi. "Nevin abladan önce Hatay'da böyle güzel bir hizmet oluşumu yoktu. O, hepimizi topladı. Bize iyiliğin ve hayrın yolunu gösterdi."

Deprem günlerinde Hataylı Hatice Nalbantoğlu hanımı hep hatırladım. O ziyaretimizden sonra bir daha görüşmemiştik. Telefonu da yoktu. Demek ki farkında olmadan iletişimimiz kesilmiş. Fakat kalplerin sesini Allah işitiyor diye Hatice hanımı hep andım durdum. Şimdi Nevin hanım da Hatice hanım da Rablerine kavuştular. İnşallah onlar büyük mükafatlarını aldılar. Biz hâlâ buradayız. En büyük hendeği hâlâ geçemedik. Dilerim ki Rabbim bizleri de sevdikleriyle birlikte bir arada eylesin.

Hatay'da deprem dolayısıyla uzayıp giden büyük mezarlığı gördükçe Hatice hanımı hatırlıyorum. Mezarlığın fotoğrafının üzerine şu türkü sözlerini yazmışlar:

"Arar bulur muydun beni beni?
Sahipsiz mezar olsaydım olsaydım!"

Ancak Allah'tan ötürü sevenler, birbirlerini arar bulur dedim. Nitekim mahşerin o dehşetli halinde herkes birbirinden kaçacak da Allah için sevenler birbirlerini arayıp bulacaklar. Bu Allah'ın iman edip de birbirlerini inançlarından ötürü sevenlerine bir lütfudur.